

کلیات مدیریت خطر حوادث و بلایا

یوسف اکبری شهرستانکی

دانشجوی دکتری سلامت در حوادث و بلایا

مدرس ملی مدیریت خطر حوادث و بلایا در نظام سلامت

گروه آموزشی و مرکز تحقیقات سلامت در حوادث و بلایا – دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

موارد مجاز و ممنوع در کلاس

✓ خوردن و آشامیدن بدون ایجاد سروصدا و مزاحمت

✓ شرکت در بحث گروهی با رعایت حق تقدم یکدیگر

✓ خروج از کلاس یکبار بر حسب ضرورت

✓ استفاده از سقف غیبت های مجاز

○ استفاده از تلفن همراه به هر صورتی

○ ایجاد سروصدا و مزاحمت در کلاس

○ مشارکت در بحث بدون رعایت حق تقدم

○ ورود به کلاس پس از زمان مشخص شده

○ ورود و خروج مکرر

اهداف

- ❑ تشریح سازمان و اصول مدیریت سازمانی
- ❑ تشریح مفاهیم اولیه مدیریت خطر حوادث و بلایا
- ❑ بیان وضعیت اپیدمیولوژیک حوادث و بلایا در جهان و ایران
- ❑ تشریح چرخه مدیریت خطر بلایا
 - مرحله پیشگیری و کاهش اثرات Prevention & Mitigation
 - مرحله آمادگی Preparedness
 - مرحله پاسخ Response
 - مرحله بازیابی Recovery
- ❑ تشریح ساختار مدیریت بحران کشور
- ❑ تشریح کارگروه سلامت در حوادث غیر مترقبه

سازمان Organization

□ سازمان عبارت است از **دسته‌بندی/گروه‌بندی افراد** در قالب‌های نظام یافته به گونه‌ای که تشریک مساعی هماهنگ شده آنها در یک محیط متغیر به صورت وسیله‌ای برای نیل به **هدف‌های سازمانی** درآید.

□ سازمان عبارتست از **الگویی منظم و عقلانی** از روابطی که بین تعداد زیادی از افراد (که وظایف پیچیده و متعددی را انجام می دهند و کثرت تعداد آنها به حدی است که نمی توانند با هم در تماس نزدیک باشند) به منظور رسیدن به **هدف‌های مشترک** برقرار می‌شود.

People

Structure

مدیریت Management

❑ مدیریت **علم** و **هنر** تشیکل، هماهنگ کردن، رهبری و کنترل فعالیت‌های گروهی به منظور حصول به هدف/اهداف مشترک می‌باشد.

❑ مدیریت هنر انجام دادن کارها به وسیله دیگران است (ماری پارکر فالت).

❑ مدیریت فرایندی است از **برنامه‌ریزی**، **سازماندهی**، **رهبری** و **کنترل** تلاش‌های اعضای سازمان و مورد استفاده قرار دادن سایر **منابع سازمانی** برای رسیدن به اهداف مشخص یا اعلام شده سازمان (استونر).

فراگرد مدیریت

۱. چه کاری باید انجام داد؟ (تعیین هدف و تهیه برنامه)
۲. کار چگونه انجام داده خواهد شد؟ (تعیین خط مشی و رویه‌ها و روش‌ها)
۳. چگونه تقسیم کار خواهد شد؟ (سازماندهی کار)
۴. چه کسانی کار را انجام خواهند داد؟ (کارگزینی، کارآموزی و کارگماری)
۵. کار با چه وسایلی انجام داده خواهد شد؟ (تعیین وسایل انجام دادن کار)
۶. کار چه وقت و در چه مدتی انجام داده خواهد شد؟ (زمان بندی کار)
۷. کار با چه کیفیتی انجام داده شود؟
۸. کار با چه کیفیتی عملاً انجام داده می‌شود؟

وظایف مدیر

POCCCC (فایول)

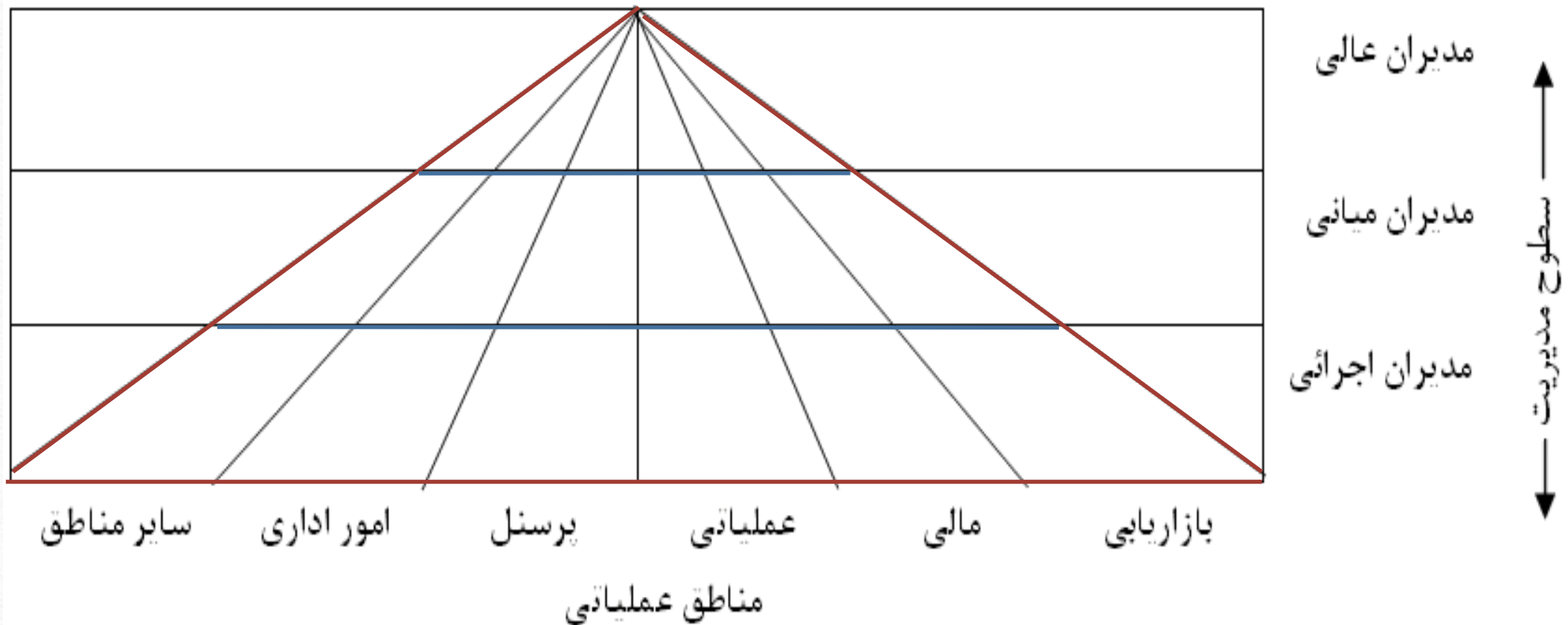
۱. برنامه ریزی، programming
۲. سازماندهی، Organization
۳. فرماندهی، Command
۴. هماهنگی، Coordination
۵. کنترل، Control

مقبولیت بیشتری دارند

POSDCORB (گیولیک)

۱. برنامه ریزی Planning
۲. سازمان دادن Organizing
۳. به کار گماردن Staffing
۴. راهنمایی کردن (هدایت) Directing
۵. هماهنگ نمودن Coordinating
۶. گزارش دادن Reporting
۷. بودجه بندی Budgeting

سطوح مدیریت و مناطق عملیاتی

تشریح مفاهیم اساسی مدیریت خطر حوادث و بلایا

سانحه، تصادف

Accident

❑ مجموعه‌ای از وقایع که موجب آسیب به یک سامانه مشخص شده و کارکرد فعلی یا آتی سامانه در اثر خسارات وارده مختل می‌گردد. تصادف یک واقعه غیرقابل پیش‌بینی، ناخواسته و معمولاً ناخوشایند است، بویژه حوادثی که منجر به آسیب یا جراحت می‌گردند، نظیر حوادثی مانند:

❑ تصادف اتوبوس‌های مسافربری در اتوبان قم سال ۱۳۹۲

❑ انفجار خودروی حامل مواد منفجره در اتوبان زنجان ۱۳۹۵

حادثه

Incident

❑ هر گونه **واقعه** و **رخداد** طبیعی یا انسان ساخت که نیازمند پاسخ (واکنش) اضطراری برای حفظ حیات، دارایی‌ها و محیط زیست می‌باشد.

حوادث می‌توانند شامل موارد زیر باشد:

❖ بلایای بزرگ، شرایط اضطراری، تهدیدها و حملات تروریستی، آتش‌سوزی در طبیعت یا مکان‌های مسکونی، سیل، نشت مواد خطرناک، حوادث هسته‌ای، حوادث هوایی، زلزله، طوفان، گردباد، طوفان‌های گرمسیری، بلایای مرتبط با جنگ، فوریت‌های پزشکی و بهداشتی و دیگر رخدادهایی که نیاز به پاسخ فوری دارند.

برنامه عملیات فوریتی

Emergency operations plan(EOP)

□ یک برنامه **راهبردی مکتوب** در سطوح **ملی**، **منطقه‌ای** و **محلی** می‌باشد که در آن سازماندهی، مأموریت و عملکردهای دولتی و خدمات حمایتی برای مرحله پاسخ و بازیابی در حوادث و بلایا آورده شده است.

□ برنامه عملیات فوریت **سندی** است که چگونگی حفظ جان افراد و اموال در زمان احتمال یا رخداد حوادث و بلایا را توصیف می‌کند.

❖ برنامه عملیات فوریت EOP در مرحله آمادگی چرخه مدیریت خطر بلایا تهیه می‌شود

Emergency Operations/ Response Plans

Who Responds
And How

Where to Obtain
Resources

زیر ساخت Infrastructure

❑ سامانه‌های فیزیکی که خدمات عمومی ارائه می‌کند:

❖ اجزای فیزیکی آب و فاضلاب، برق و گاز

❖ اجزای فیزیکی زیرساخت‌های اطلاعاتی شامل هر چیزی که برای اتصال رایانه‌ها به هم و ارتباط کاربران به کار می‌رود

❖ سامانه حمل و نقل در یک منطقه شامل فرودگاه‌ها، بزرگراه‌ها، پل‌ها، تونل‌ها، خیابان‌ها، پل‌های هوایی؛ راه آهن، راه‌های آبی، کانال‌ها، سدها، بنادر، گذرگاه‌ها، لنگرگاه‌ها، اسکله‌ها، موج‌شکن‌ها و سدهای محلی

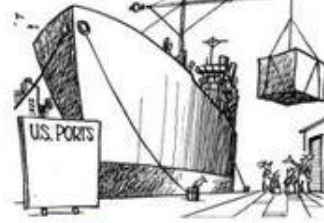
Infrastructure

Roads

Airports

Ports

Railways

Energy

Utilities

Education

Healthcare

Social

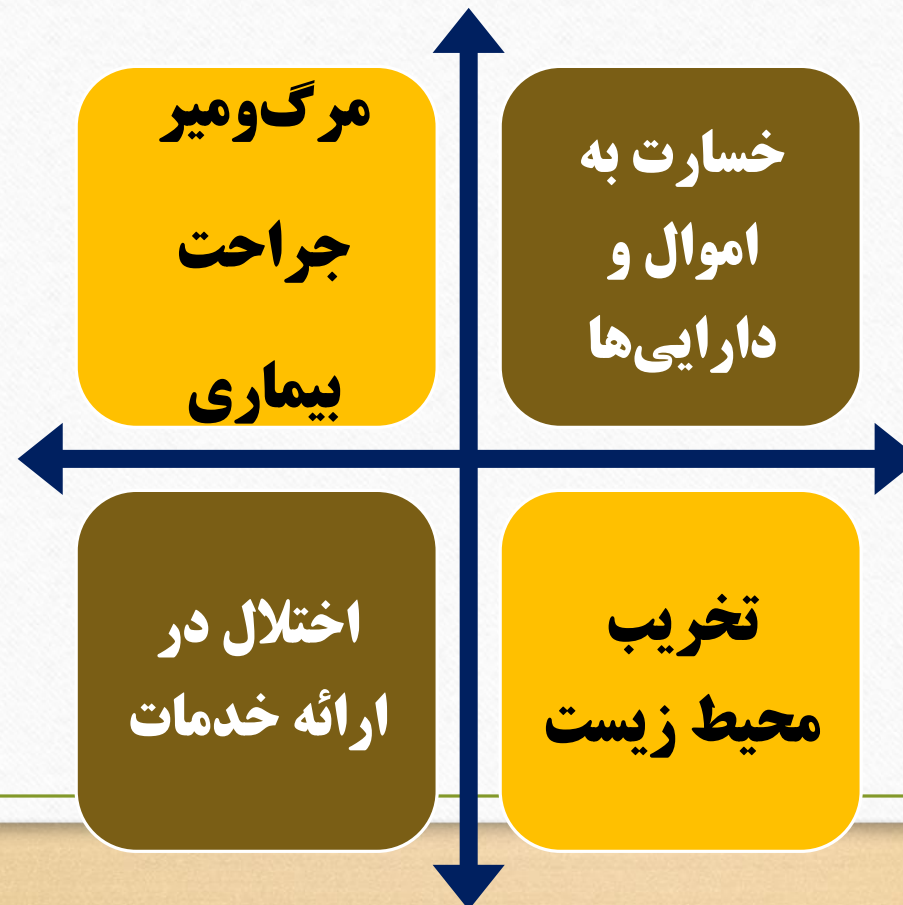
IT Infrastructure

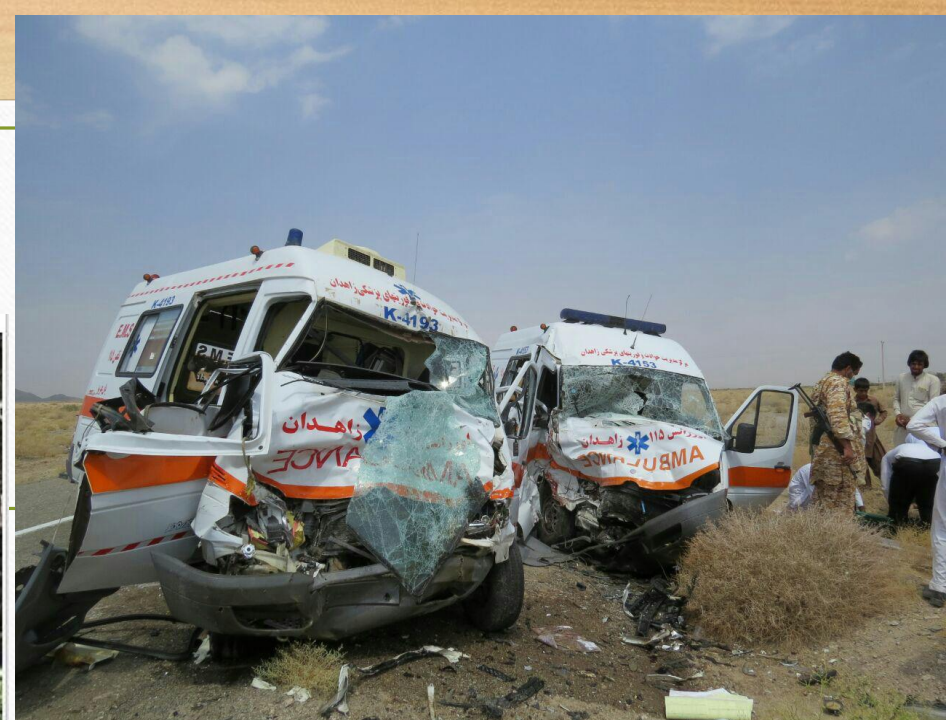
مخاطره Hazard

پدیده طبیعی یا فعالیت انسانی که بالقوه **خسارت**زا بوده و در صورت وقوع می تواند باعث بروز

عواقب زیر بشود:

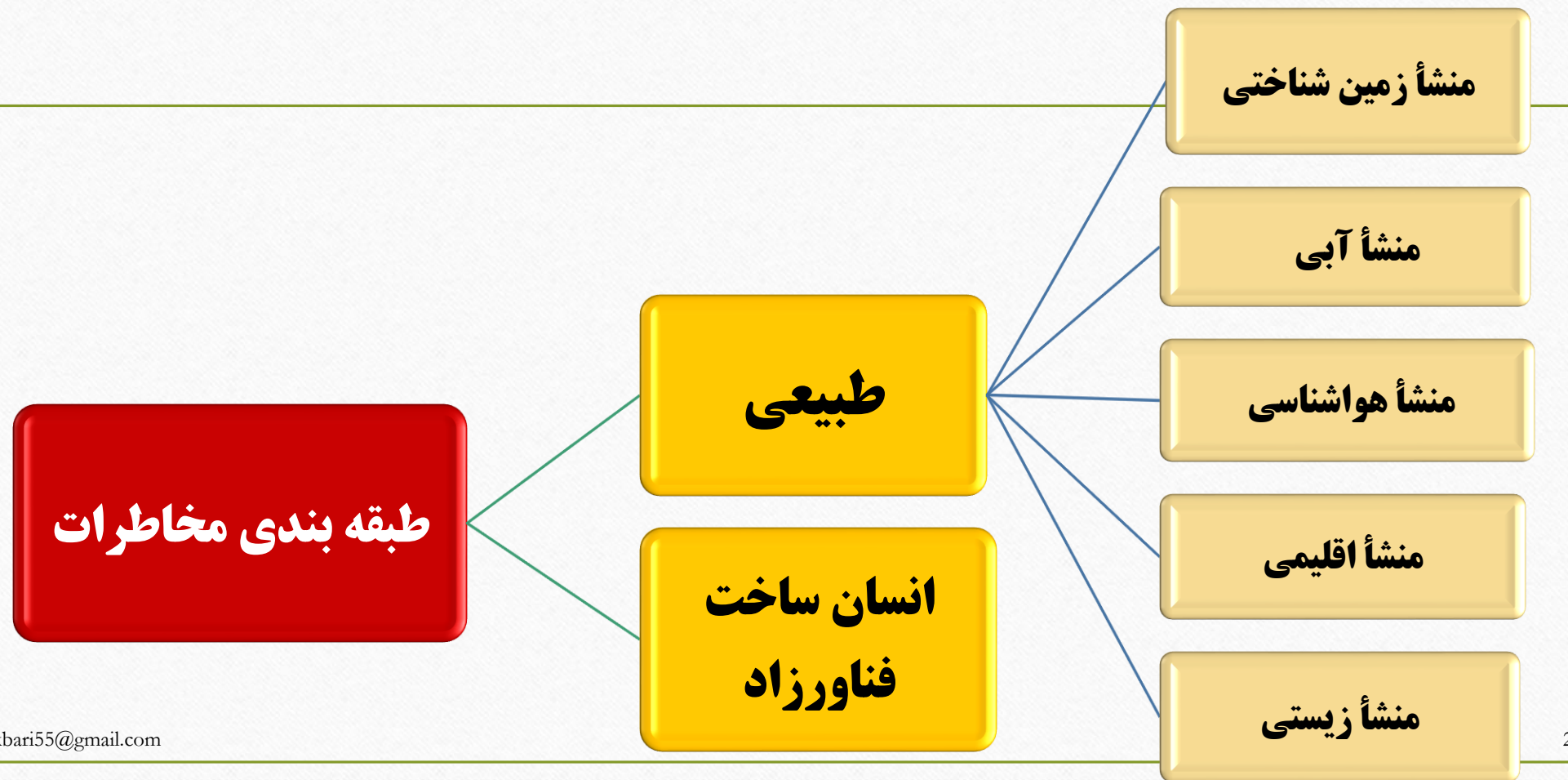

طبقه‌بندی مخاطرات

Hazard Categorization

آسیب‌پذیری Vulnerability

- شرایطی که باعث افزایش تأثیرپذیری یک سازمان یا جامعه در برابر اثر مخاطرات می‌شوند.
- این شرایط توسط عوامل فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و محیطی یا برخی فرآیندها تعیین می‌گردند.

آسیب پذیری Vulnerability

سازه
غیر سازه
عملکردی

خدمات

محیط

معیشت

مشخصات جمعیت
شناختی

حوزه‌های آسیب پذیری

هر یک از اجزای اجتماع را می توان با توجه به آسیب پذیری‌هایی که دارند تعریف کرد

☐ آسیب پذیری جمعیت شناختی

☐ آسیب پذیری زیرساخت‌ها و امکانات خدمات رسانی

☐ آسیب پذیری دارایی‌ها

☐ آسیب پذیری معیشت

☐ آسیب پذیری محیط زیست

y.akbari55@gmail.com

ظرفیت Capacity

□ ترکیبی است از تمامی نقاط قوت و منابع در دسترس یک جامعه یا سازمان که بتواند سطح خطر یا اثرهای یک مخاطره را کاهش دهد.

ظرفیت؛ توانایی مدیریت خطر با عوامل زیر است:

- کاهش مخاطرات
- کاهش آسیب پذیری
- کاهش پیامدهای منفی بلایا با پاسخ و بازیابی مؤثر و به موقع

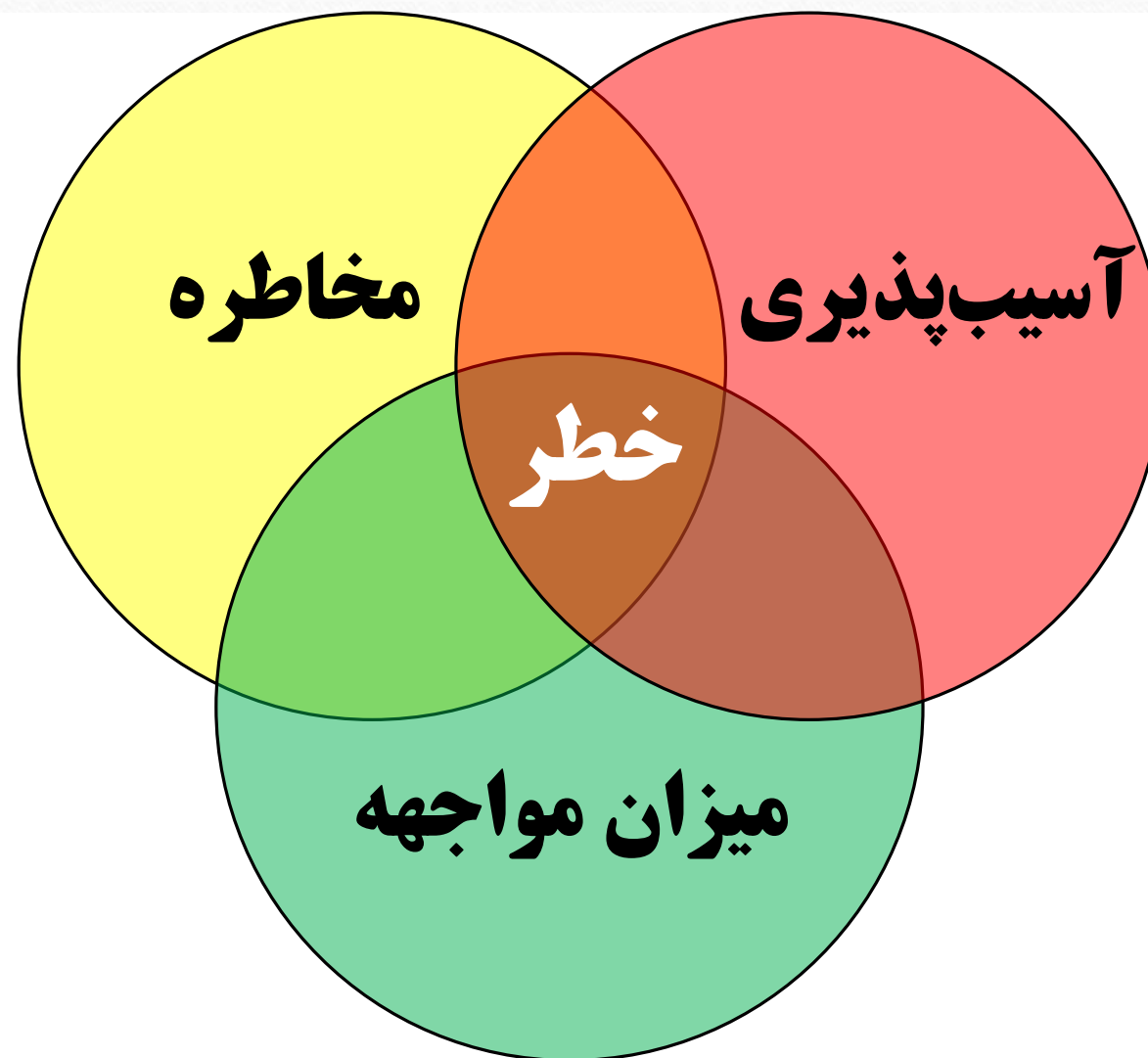

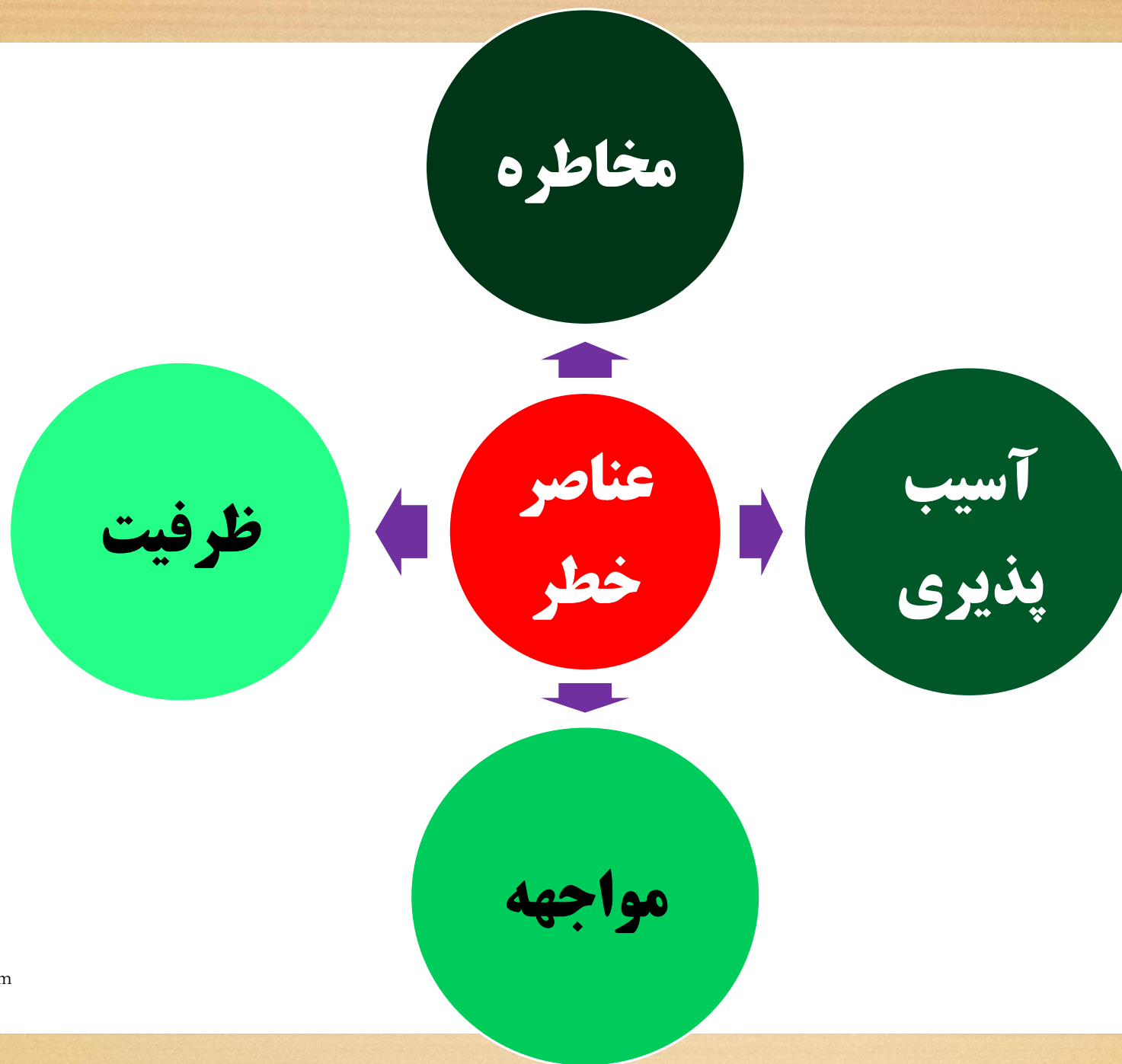
خطر Risk

□ عواقب احتمالی و قابل پیش بینی یک مخاطره خاص در تعامل با یک جامعه خاص و در یک زمان خاص

❖ خطر نتیجه تعامل بین مخاطره با وضعیت آسیب پذیری و ظرفیت‌های سازمان یا جامعه می‌باشد.

فوریت Emergency

فوریت؛ تهدیدی است که نیازمند اقدام فوری بوده، منابع کافی برای پاسخ مناسب به آن موجود است

- اقدامات مناسب و سریع می تواند از جدیت و وخامت یک فوریت کاسته و از پیامدهای زیانبار آن جلوگیری نماید

فوریت Emergency

- ❑ انفارکتوس میوکارد آقای ۵۰ ساله
- ❑ واژگونی موتور سیکلت و مصدوم شدن راکب موتورسیکلت
- ❑ سوختگی دست‌های کارگر یک واحد صنعتی
- ❑ غرق شدن نوجوان ۱۵ ساله

بلیه Disaster

□ کلمه‌ی بلا از ریشه لاتین **dis** و **astro** به معنی "بداختری" یا به عبارتی بدشانسی است که از یک ترکیب ستاره‌شناسی مشتق شده است

□ از هم‌گسیختگی و اختلال در عملکرد یک جامعه، سازمان یا واحد اجتماعی که منجر به آسیب‌های گسترده انسانی، اقتصادی، معیشتی یا زیست محیطی شده، تطابق و پاسخ به آن فراتر از ظرفیت و توانمندی جامعه تحت تأثیر با استفاده از منابع موجود می‌باشد.

چگونه وقوع مخاطره‌ای خاص می‌تواند برای یک جامعه / سازمان فوریت، اما

برای جامعه / سازمان دیگر تبدیل به بلا شود

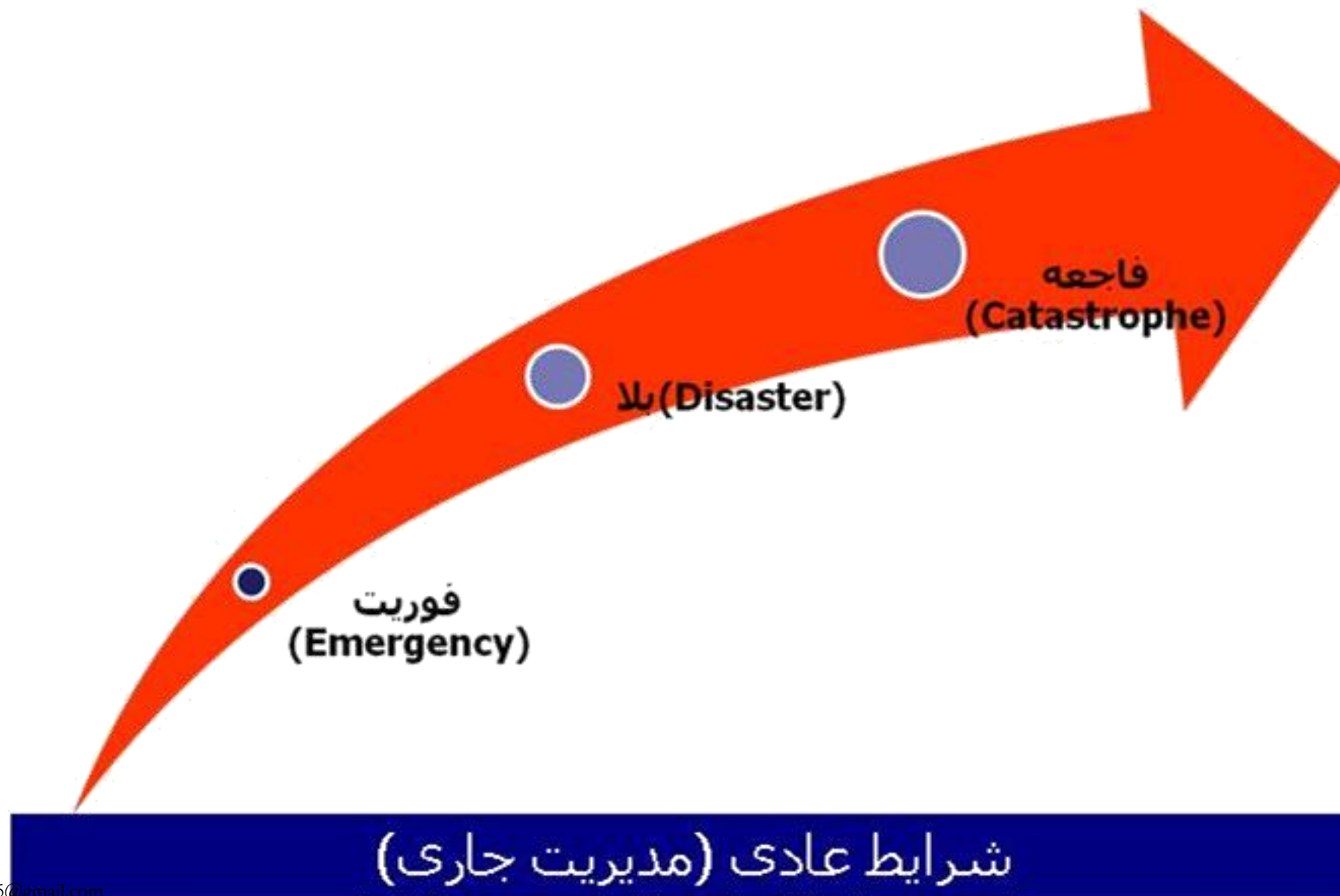
؟؟؟؟

فاجعه

Catastrophe

□ وقوع مخاطره‌ای با **وسعت بسیار زیاد** در یک جامعه که موجب بروز آسیب و زیان‌های فراوان به افراد، دارایی‌ها و محیط زیست شده و برای انطباق با آن و پاسخ به اثرات رخداد این مخاطره، **منابع و مهارت‌های فوق‌العاده‌ای** لازم است که برآورده نمودن آن از توان جامعه متأثر فراتر بوده و **جوامع دیگر** برای پاسخ به نتایج حاصله بسیج می‌شوند.

□ در این حالت معمولاً **حوزه‌های بین‌المللی** نیز وارد عمل می‌شوند

تاب آوری Resiliency

توانایی جامعه/سازمان در استفاده از ظرفیتهای موجود به منظور؛

- **مقاومت/جذب انرژی مخاطرات و پاسخ به خطر ناشی از بلایا**

- **حفظ و تداوم کارکردهای حیاتی**

- **بازگشت به وضعیت قبلی/یا سطحی بالاتر از توانایی**

1a

HIGH

LOW

"DISASTER"

CAPACITY

"EMERGENCY"

RISKS

مدیریت خطر بلایا

Disaster Risk Management

□ عبارت است از: **فرایند** منظم، بکارگیری تصمیم‌های اجرایی و سازمانی، مهارت‌های عملکردی و ظرفیت‌ها برای اجرای سیاست‌ها و راهکارها و ظرفیت تطابق جامعه و اجتماع، به منظور **کاستن** **آثار مخاطره‌های طبیعی و فناورزاد.**

مدیریت خطر بلایا

Disaster Risk Management

مدیریت خطر بلایا تمام اشکال فعالیت‌های زیر را شامل می‌شود:

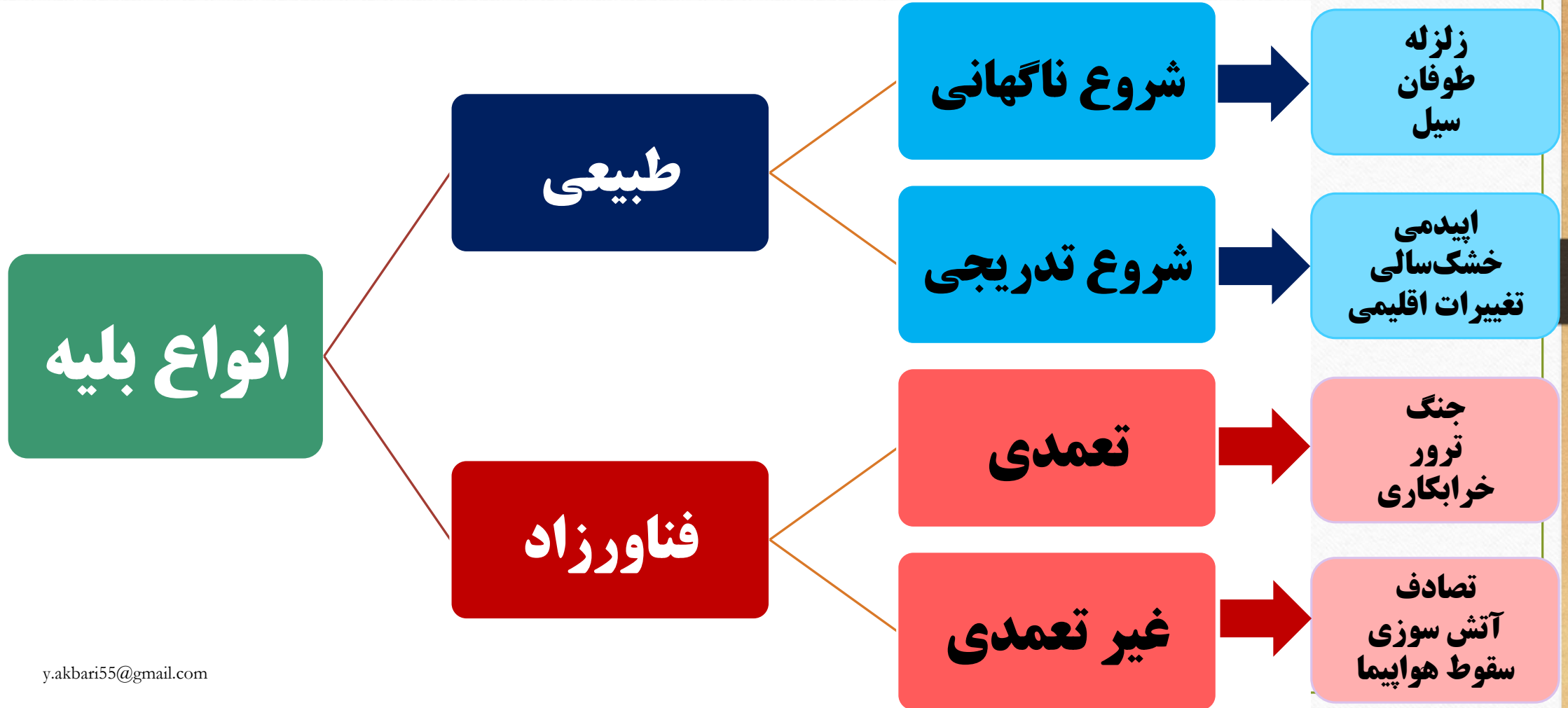
- اقدامات سازه‌ای، غیرسازه‌ای جهت اجتناب (پیشگیری) از وقوع مخاطرات
- محدود کردن (کاهش خسارت و آمادگی) آثار ناگوار مخاطرات
- اقدامات عملکردی جهت پاسخ مناسب در زمان و مکان مناسب به اثرات مخاطرات
- توجه دقیق به فرآیند بازیابی پس از وقوع حوادث

کاهش خطر

Risk Reduction

- کاهش خطر عبارت است از **تمهیدات بلند مدت** برای **کاهش** اندازه و/یا دوره زمانی عوارض جانبی مخاطرات اجتناب ناپذیر و غیر قابل پیشگیری به وسیله؛
- کاهش آسیب پذیری افراد جامعه، سازه‌ها، خدمات و فعالیتهای اقتصادی در جامعه‌ی در معرض خطر، با تأکید بر شناخت مخاطراتی که توانایی ایجاد بلایا را دارند.

طبقه بندی بلایا

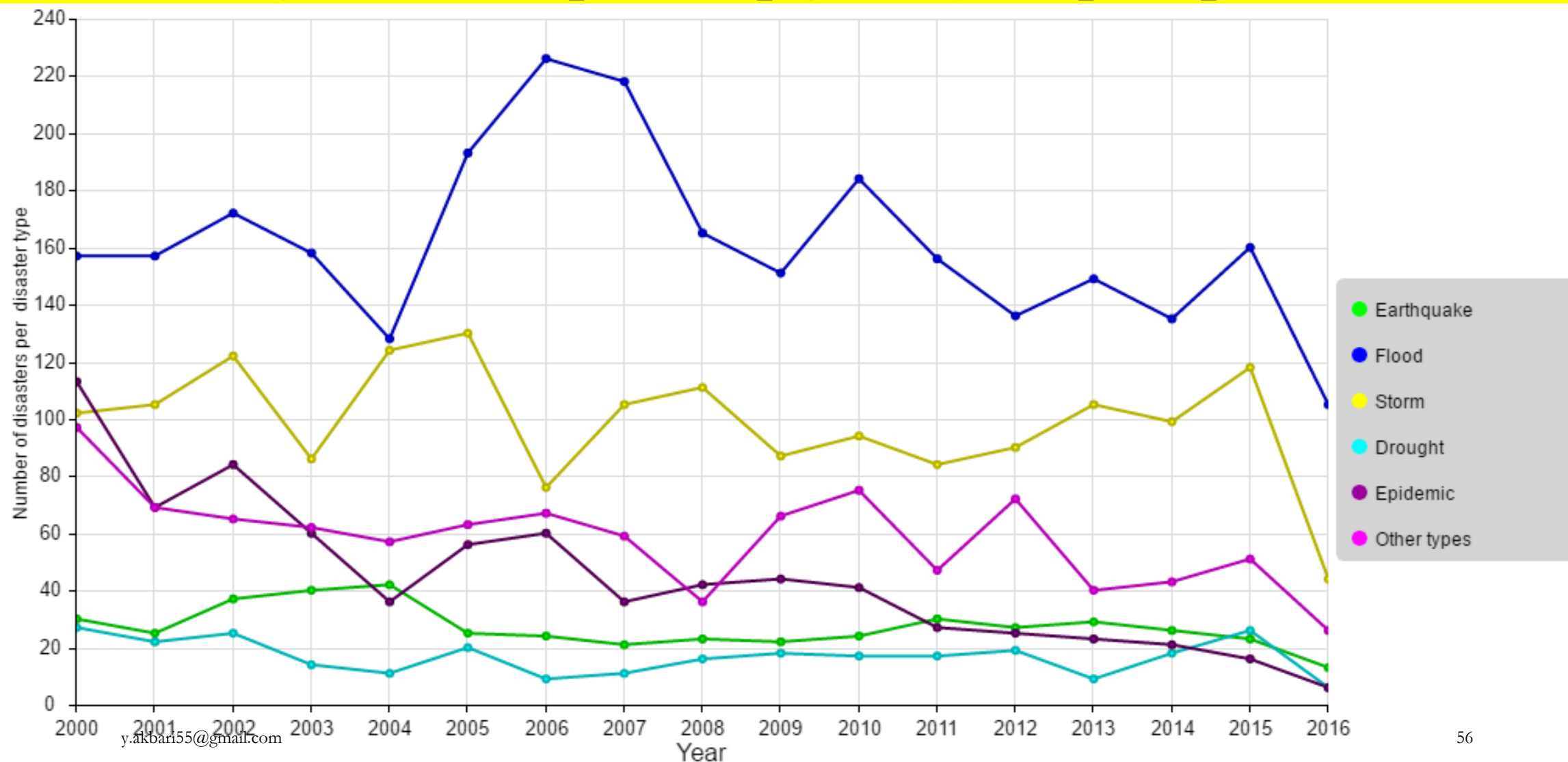

گروه اصلی	زیر گروه	تعریف	انواع اصلی
بلا یای طبیعی	منشأ زمین شناختی	مخاطراتی که از پوسته جامد زمین نشأت می گیرند	<div>زلزله</div> <div>حرکت توده ها</div> <div>فعالیت های آتشفشانی</div>
	منشأ هواشناختی	مخاطراتی که ناشی از تغییرات کوتاه مدت یا میان مدت جوی می باشند از چند دقیقه تا چند روز به طول می انجامد	<div>دمای بالا</div> <div>مه غلیظ</div> <div>طوفان</div>
	منشأ آب شناختی	مخاطرات ناشی از تشکیل، حرکت و توزیع آب های سطحی و زیر زمینی	<div>سیل</div> <div>رانش زمین</div> <div>فعالیت امواج</div>
	منشأ اقلیمی	مخاطراتی که ناشی از تغییرات طولانی مدت در مقیاس بزرگی از فرایند های اقلیمی بوده که می تواند در طول چند فصل تا چند دهه بوقوع بپیوندد	<div>خشکسالی</div> <div>یخبندان ناگهانی دریاچه</div> <div>آتش سوزی در طبیعت</div>
	عوامل بیولوژیکی	مخاطرات ناشی از قرار گرفتن در معرض موجودات زنده و مواد سمی و یا بیماری های منتقله توسط موجودات	<div>اپیدمی بیماری ها</div> <div>هجوم حشرات</div> <div>گزش توسط حیوانات</div>

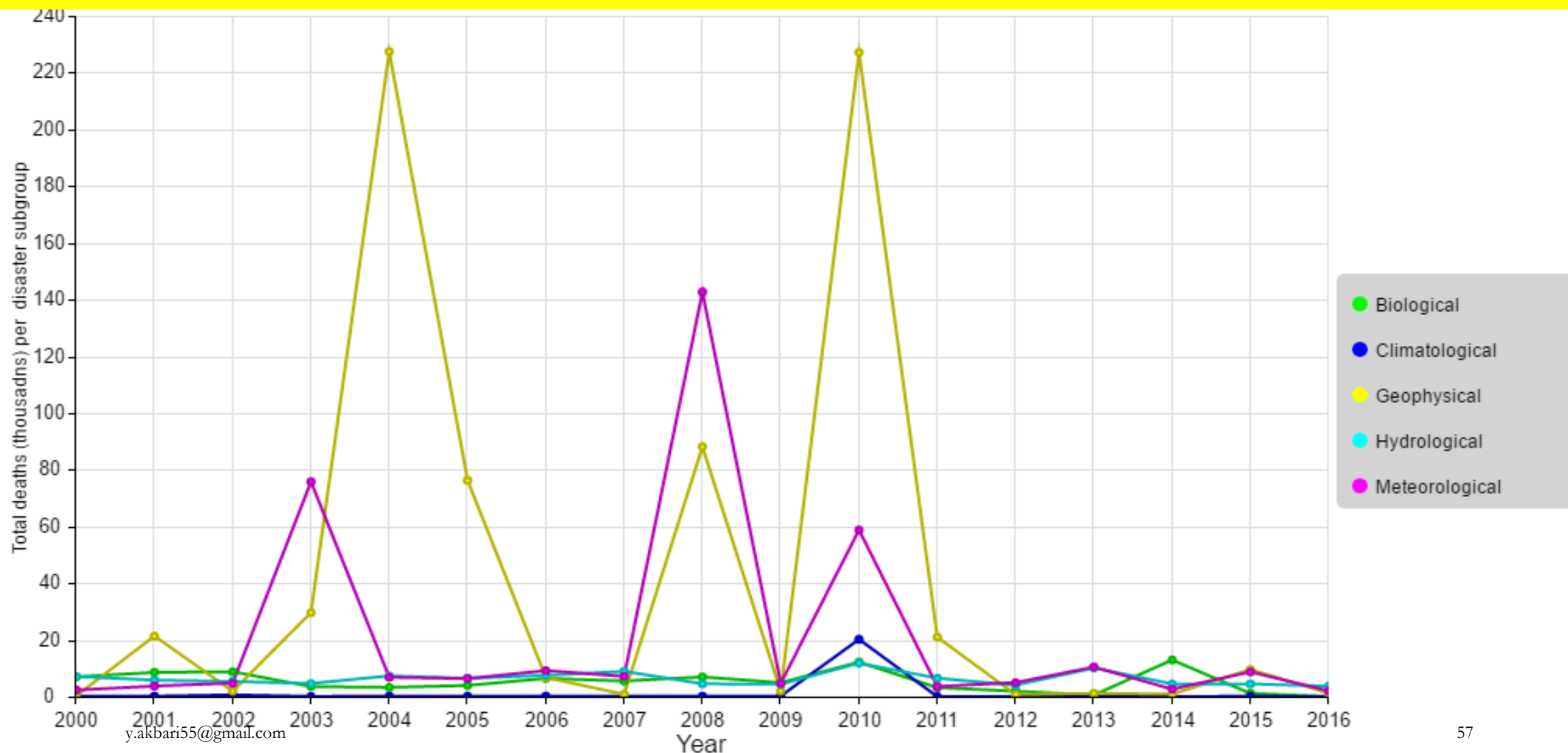
گروه اصلی	زیر گروه	انواع اصلی
بلایای تکنولوژیکی	حوادث صنعتی	نشت مواد شیمیایی
		سقوط
		انفجار
		آتش سوزی
		نشت گاز
		نشت سموم
		رادیو اکتیو
	حوادث مربوط به حمل و نقل	هوایی
		جاده ای
		ریلی
		راه های آبی

اپیدمیولوژی حوادث و بلایا

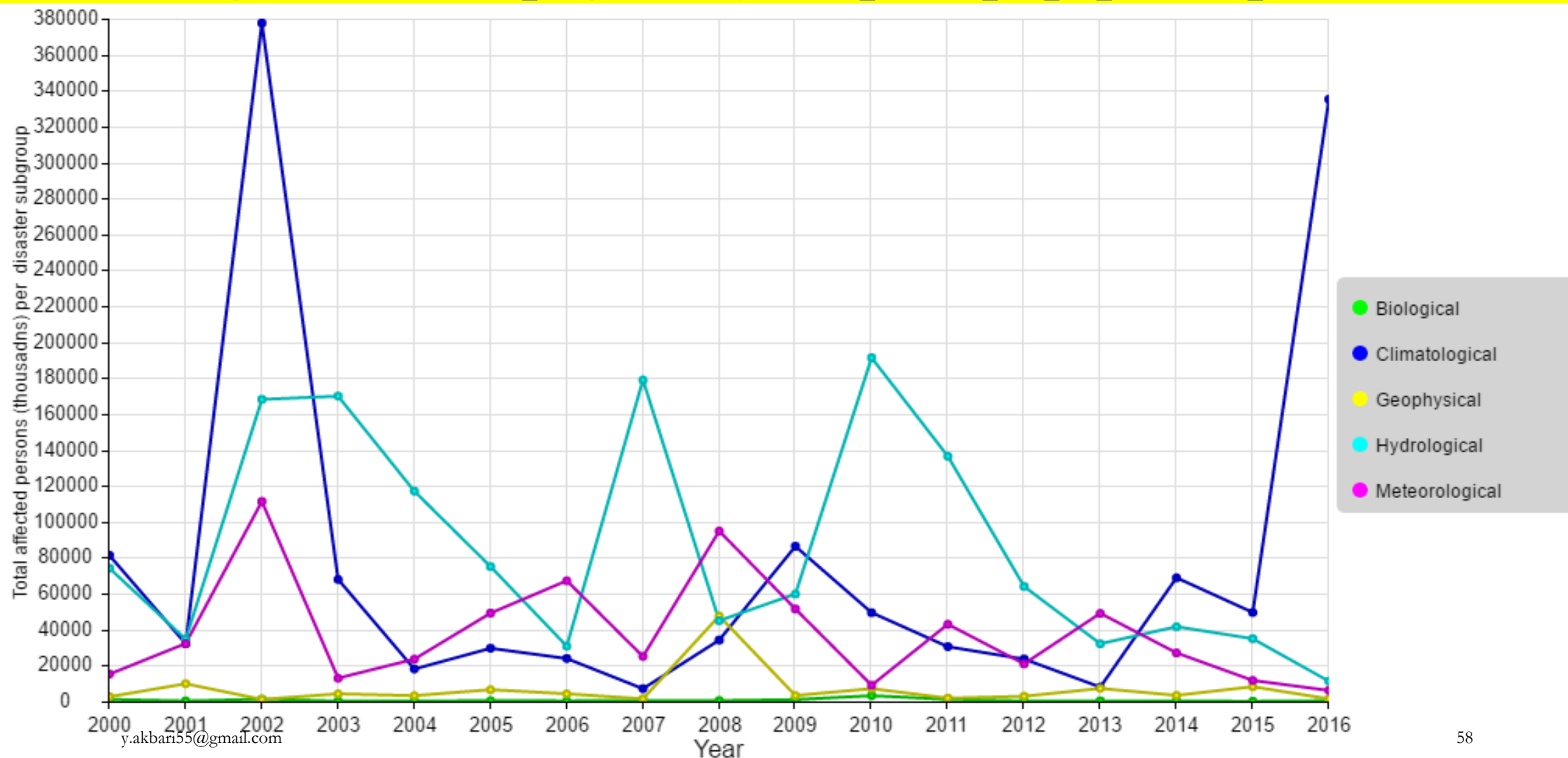
تعداد کل حوادث و بلایای طبیعی رخ داده از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

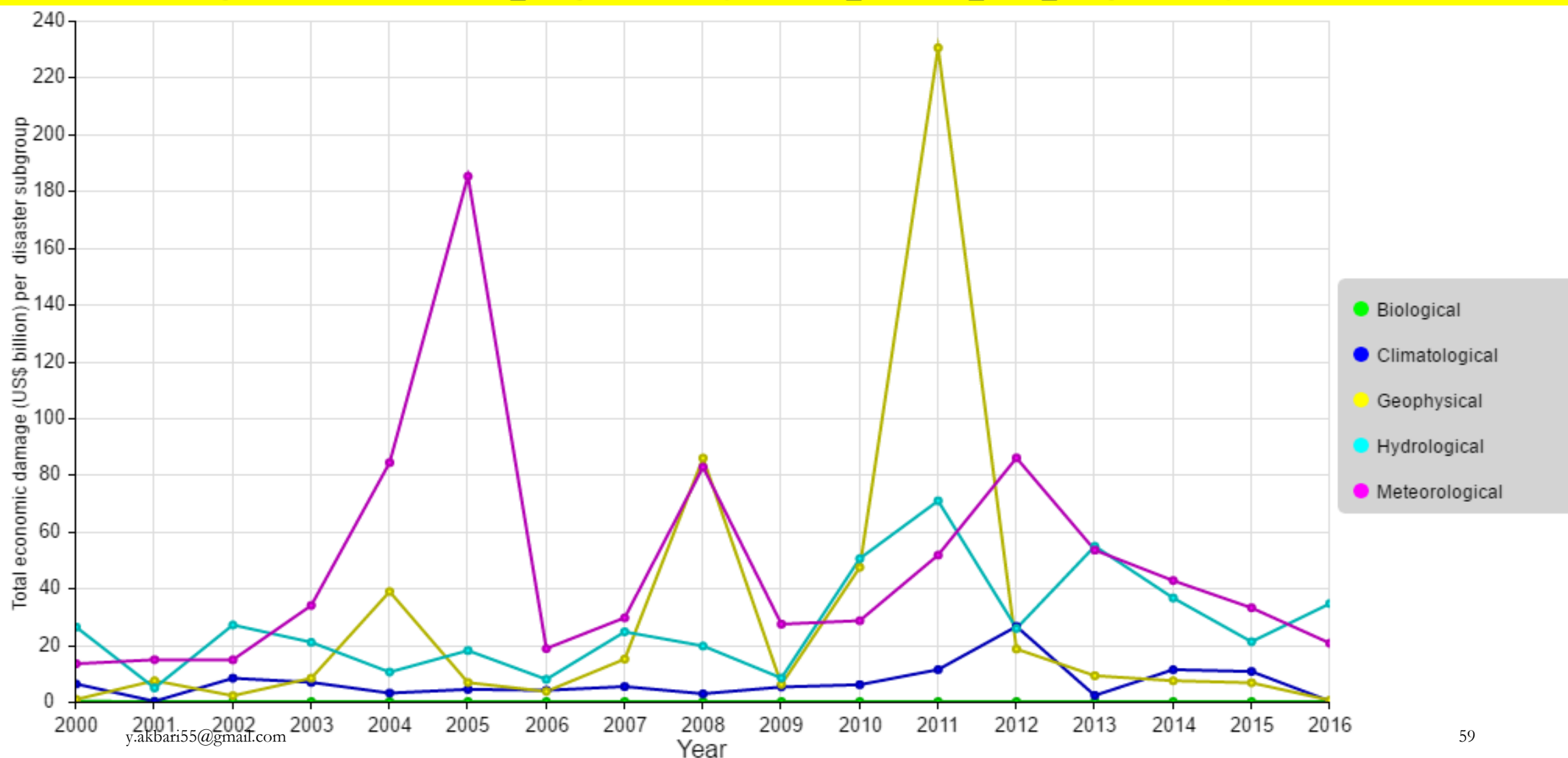
تعداد کل کشته های ناشی از حوادث و بلایای طبیعی از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

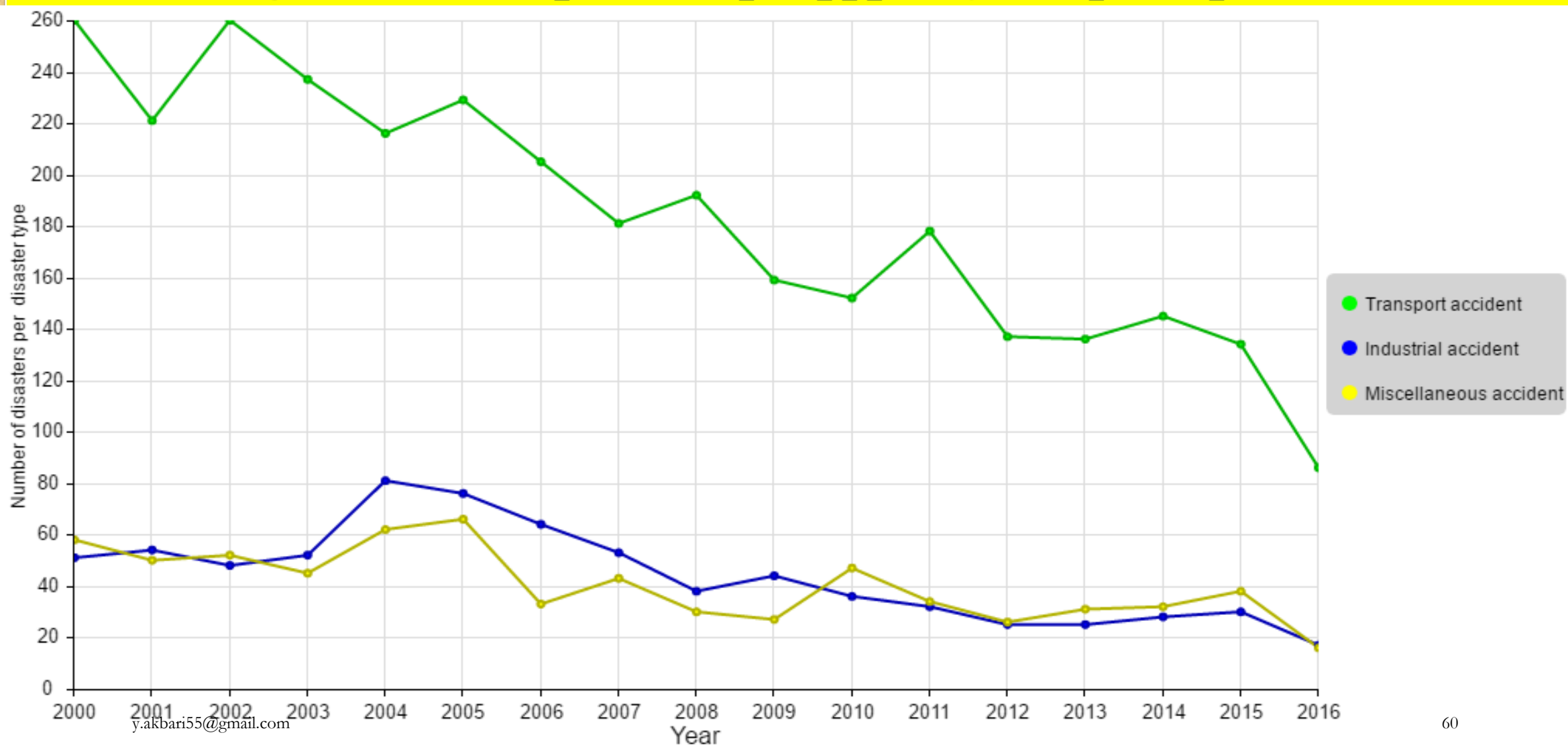
تعداد کل افراد متأثر از حوادث و بلایای طبیعی از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

آسیب اقتصادی ناشی از حوادث و بلایای طبیعی از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

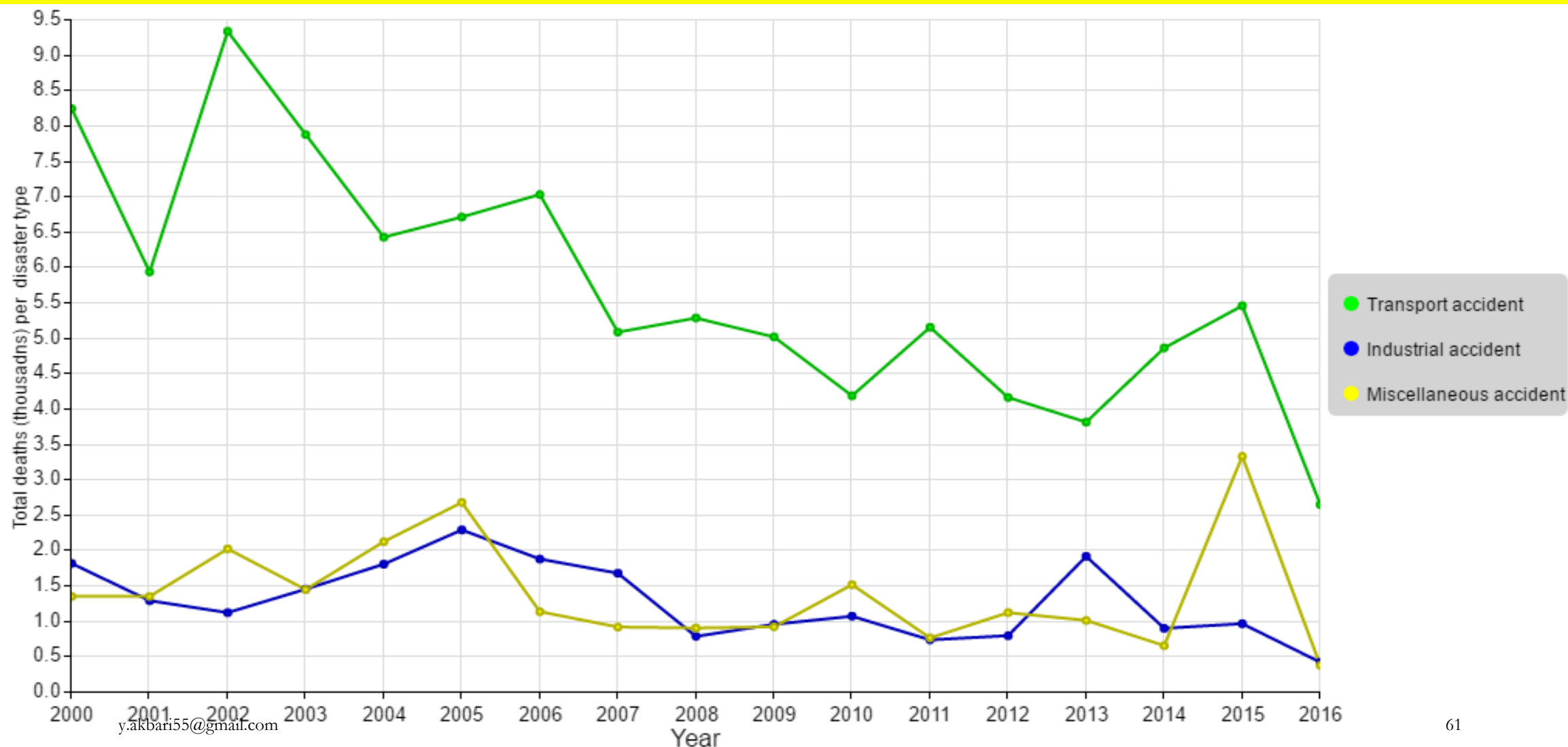

تعداد کل حوادث و بلایای فناورزاد رخ داده از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

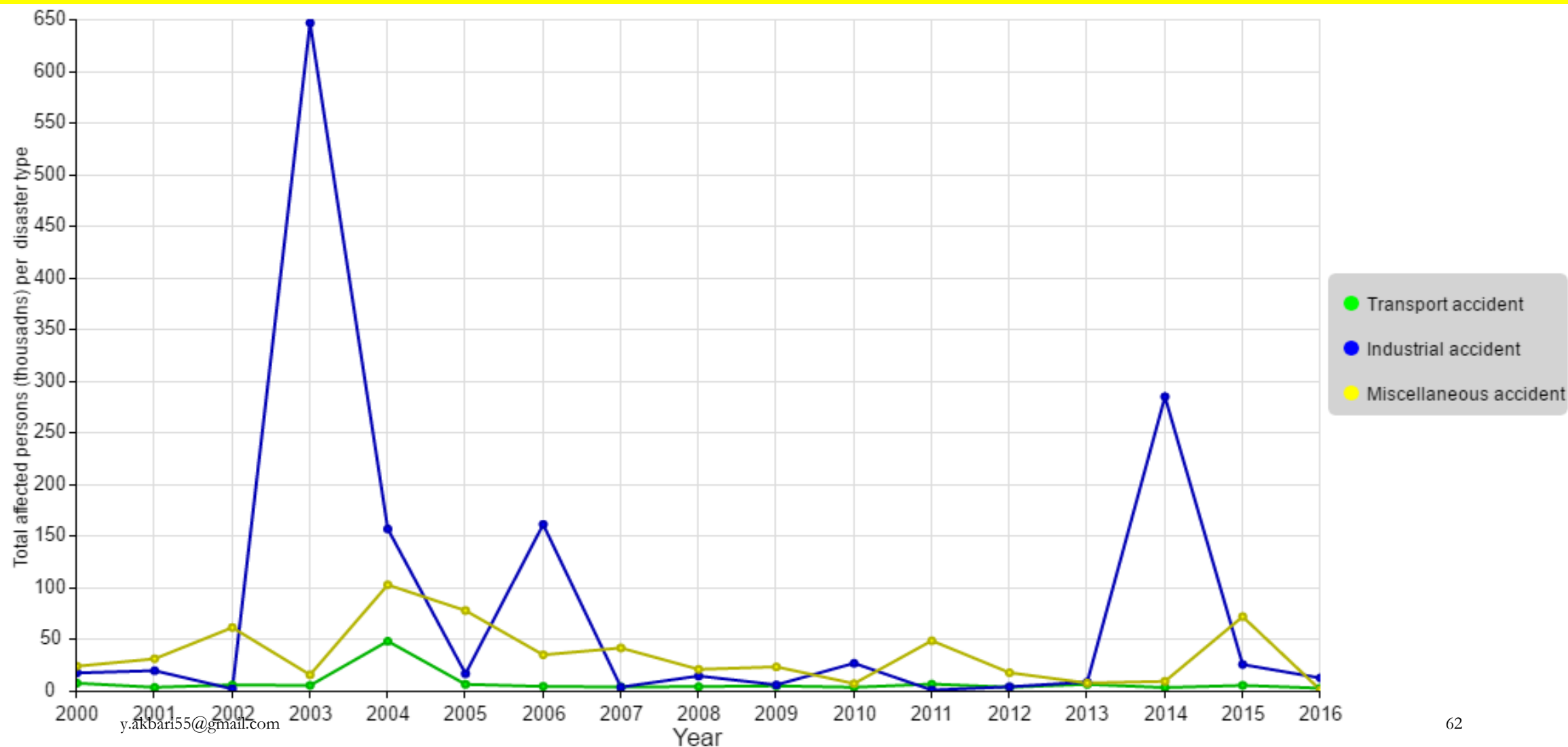

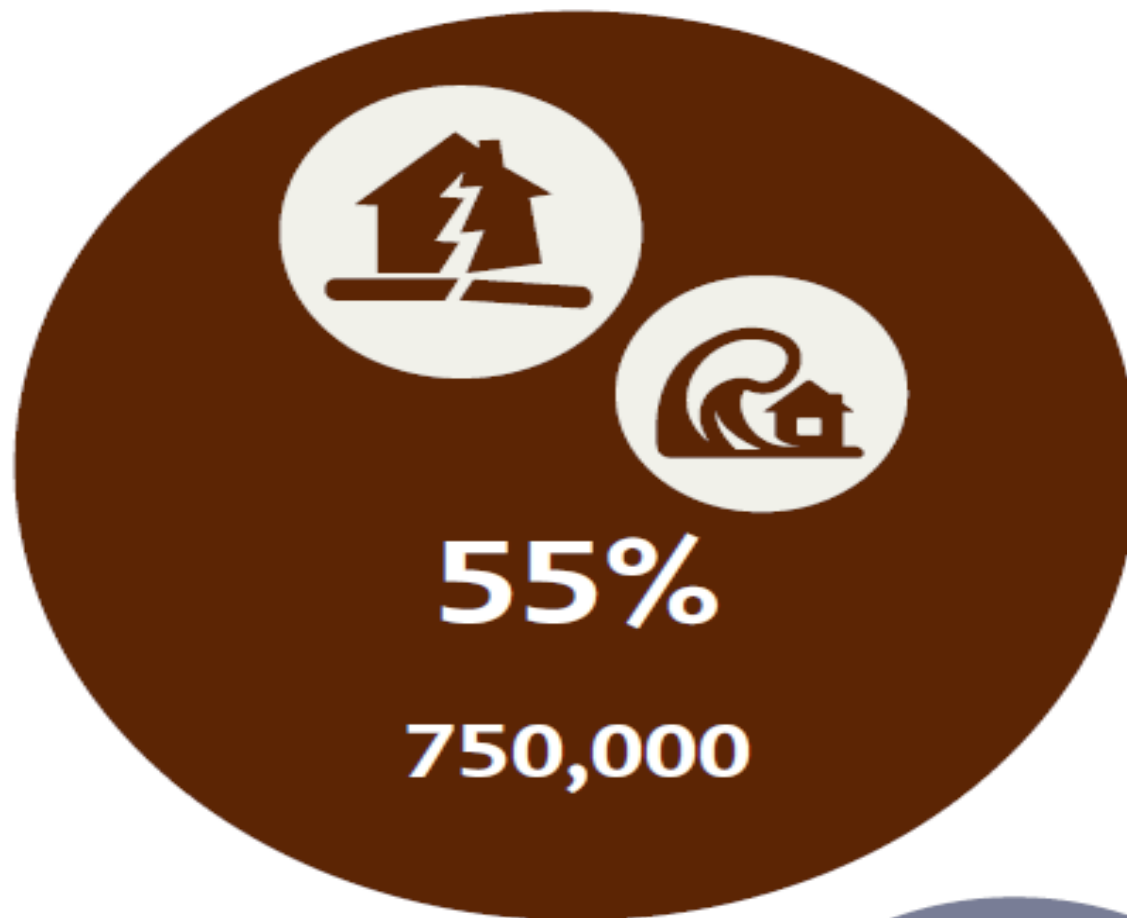
y.akbari55@gmail.com

تعداد کل افراد کشته شده در حوادث و بلایای فناورزاد از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

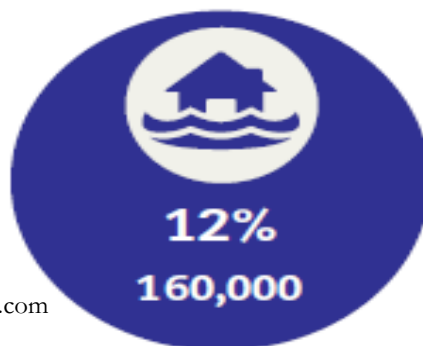
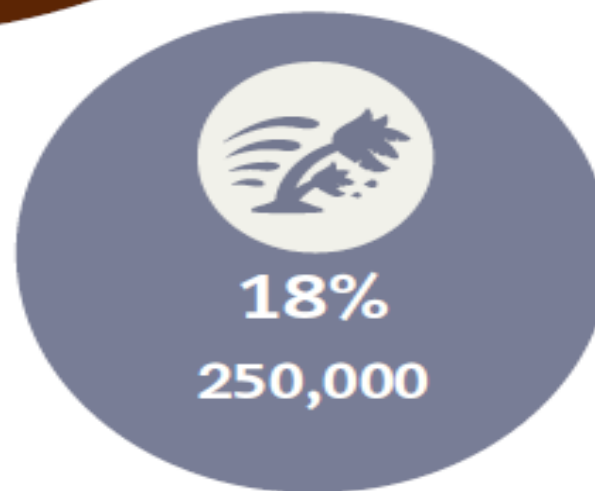
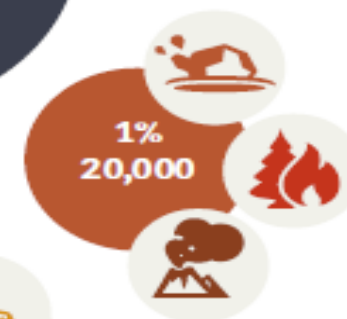
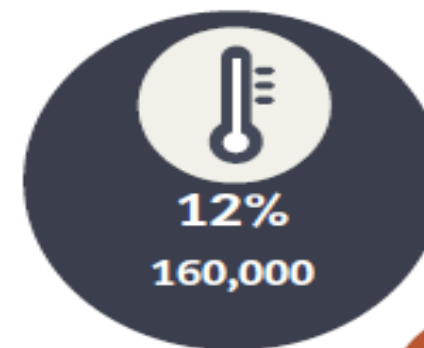

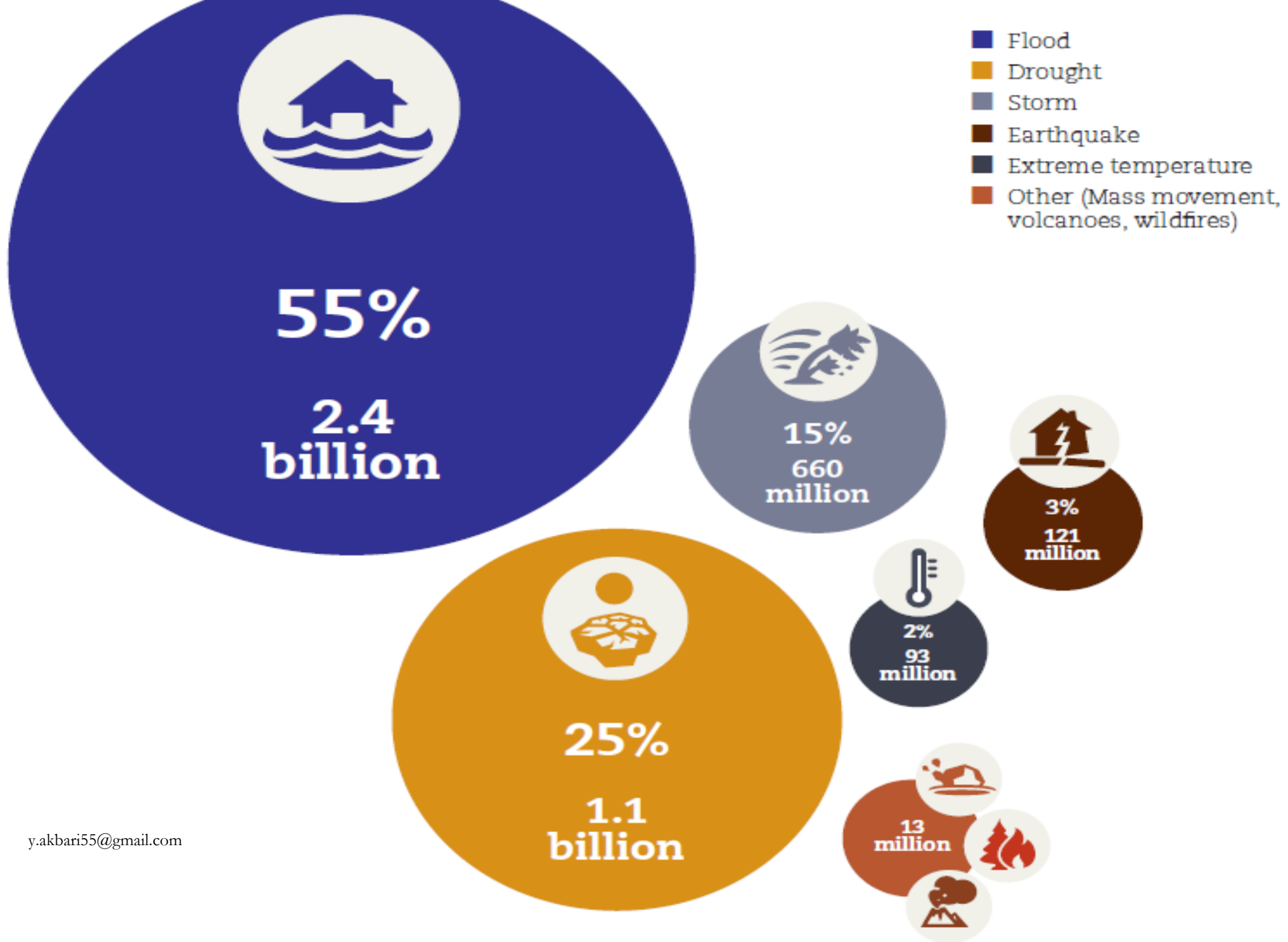
تعداد کل افراد متأثر از حوادث و بلایای فناورزاد از سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶

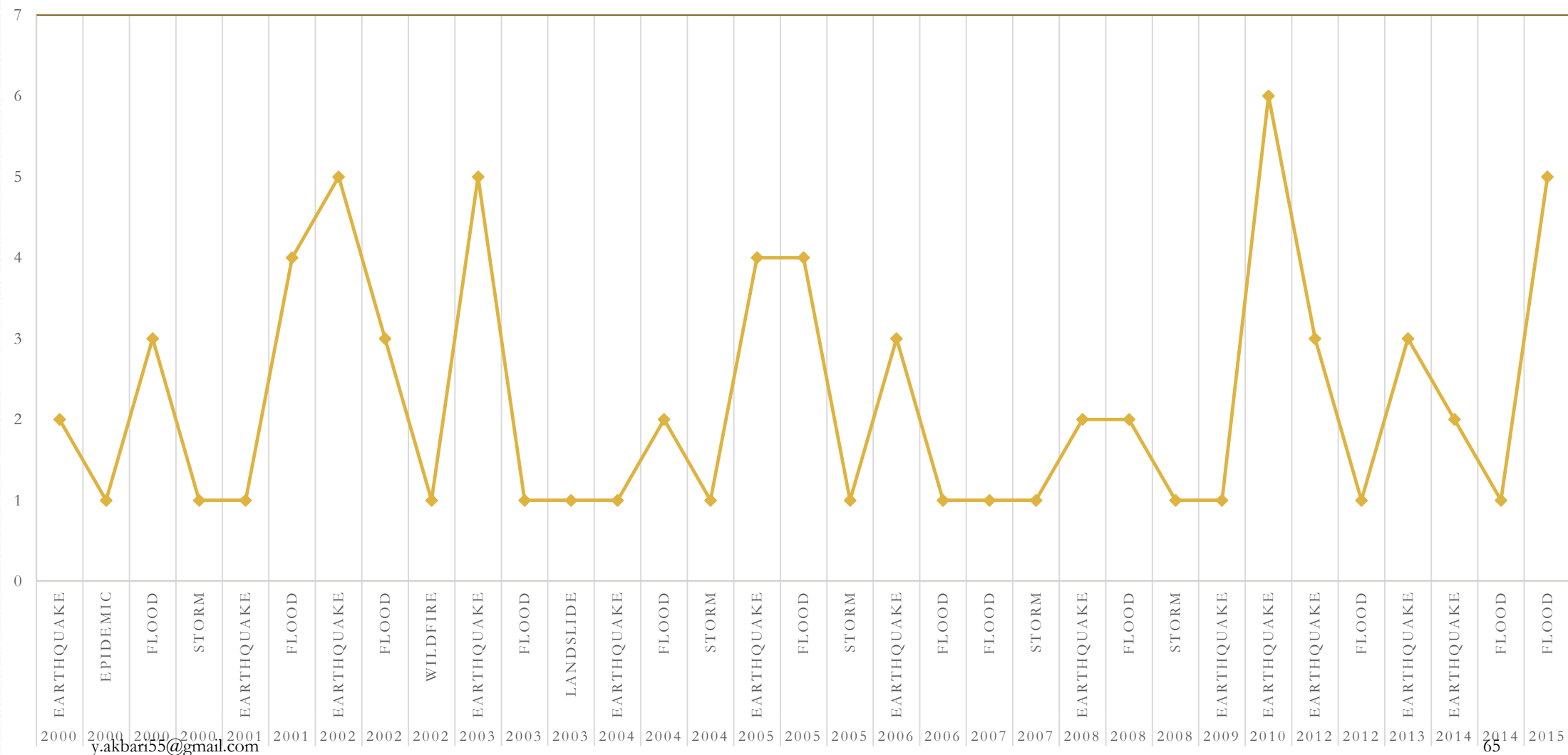

- Earthquake
- Storm
- Flood
- Extreme temperature
- Drought
- Other (Mass movement, volcanoes, wildfires)

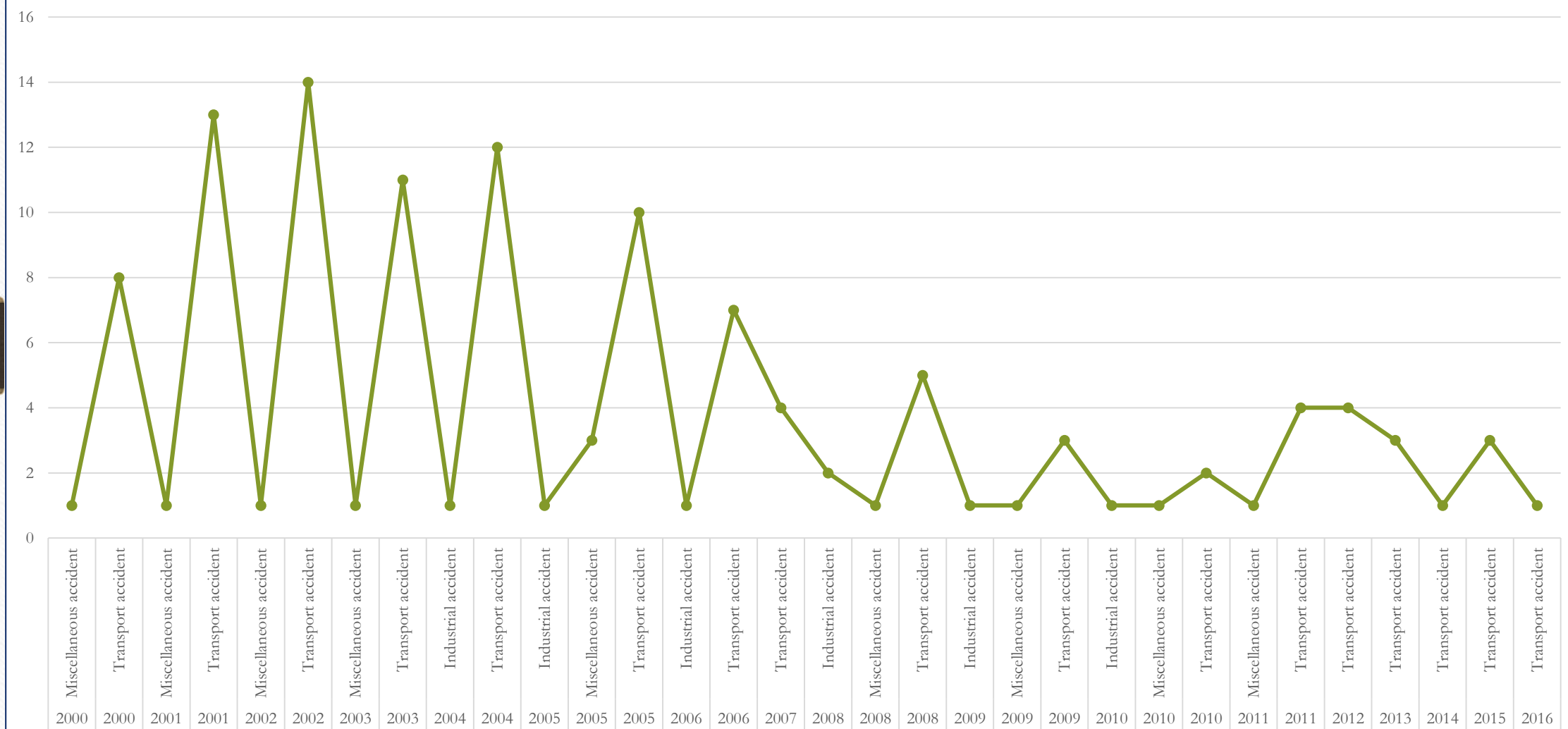

تعداد وقوع بلایای طبیعی در ایران 2000 – 2016

تعداد وقوع بلایای فناورزاد در ایران 2000 – 2016

حوادث و بلایای اخیر در ایران

- ایران: آذر ۹۶، زلزله کرمان
- ایران: آبان ۹۶، زلزله کرمانشاه
- ایران: دیماه ۹۵، آتش سوزی پلاسکو
- ایران: آذر ۹۵، برخورد قطار مسافربری مشهد در سمنان
- ایران: تیر ۹۴، سیل برق آسا، شمال ایران
- ایران: مرداد ۹۳، زلزله مورموری ایلام
- ایران: آبان ۹۲، زلزله ۵٫۷ ریشتر در بوشهر
- ایران/پاکستان: فروردین ۹۲، زلزله ۷٫۸ ریشتر در سراوان
- ایران: فروردین ۹۲، زلزله ۶٫۳ ریشتر در کاکي بوشهر
- ایران: مرداد ۹۱، زلزله های دوقلو ۶٫۲ و ۶٫۱ ریشتری در آذربایجان شرقی
- ایران: آذر ۸۹، زلزله ۶٫۵ ریشتر کرمان
- ایران: تیر ۸۹، زلزله ۵٫۷ ریشتر تربت حیدریه
- ایران: دی ۸۸، زلزله ۴٫۹ ریشتر اندیمشک
- ایران: فروردین ۸۸^{۶۷}، پاندمی آنفولانزا A

مدیریت حوادث و بلایا

رویکردهای مدیریتی حوادث و بلایا

Disaster Management

مدیریت بلایا

Disaster Risk Management

مدیریت خطر بلایا

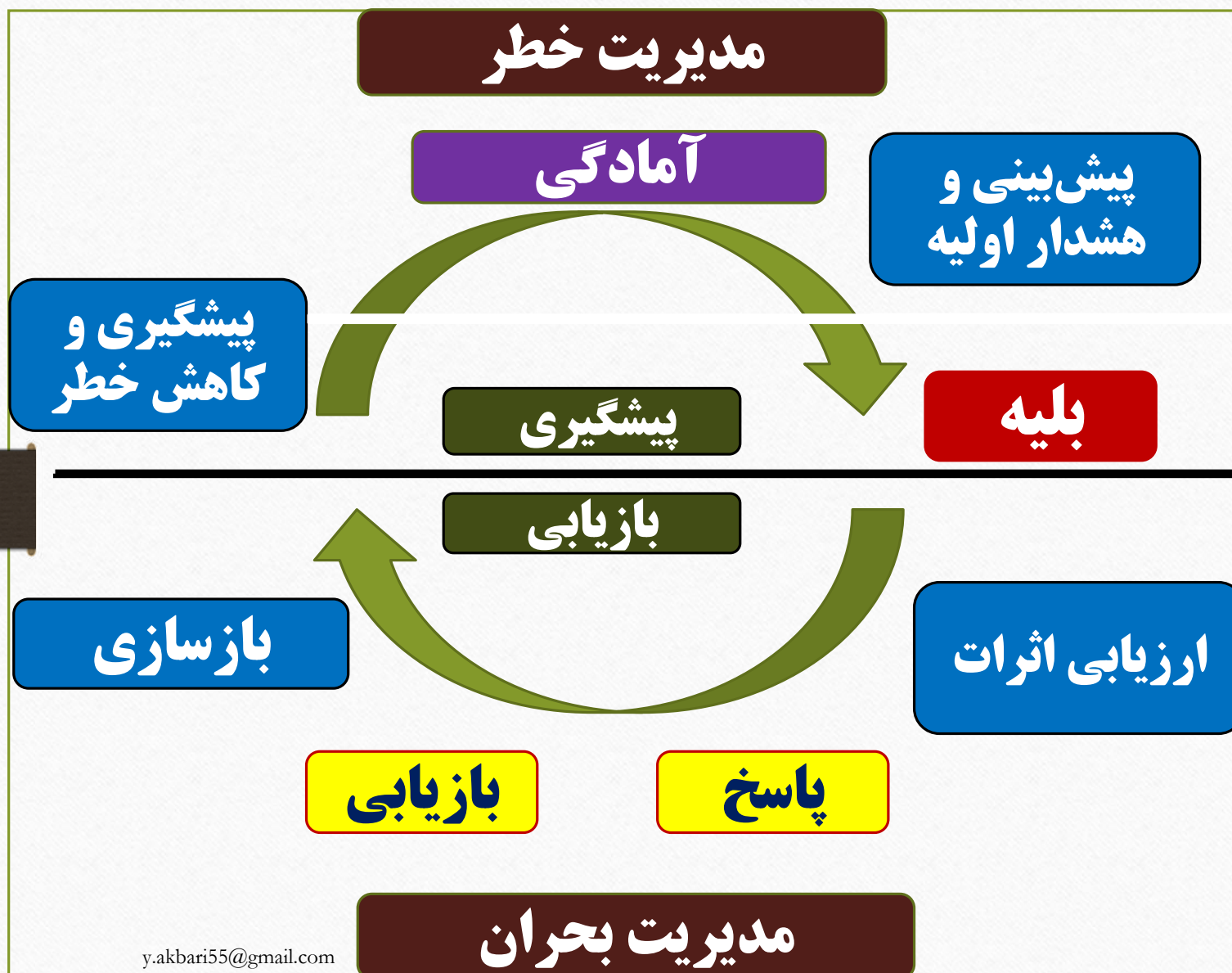
Disaster Risk Reduction

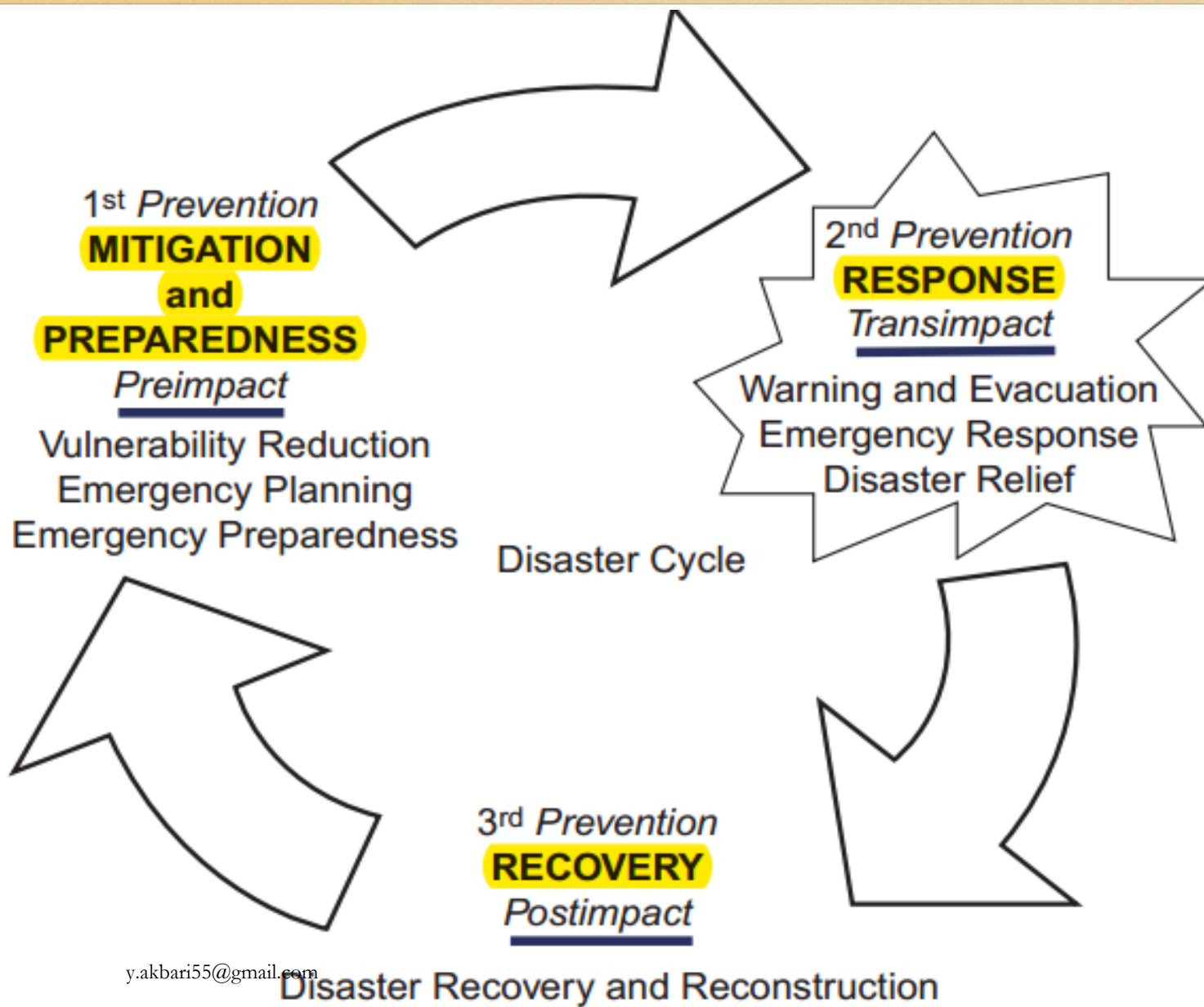
کاهش خطر بلایا

تئوری‌های مدیریت بلایا

تئوری‌های مدیریت بلایا

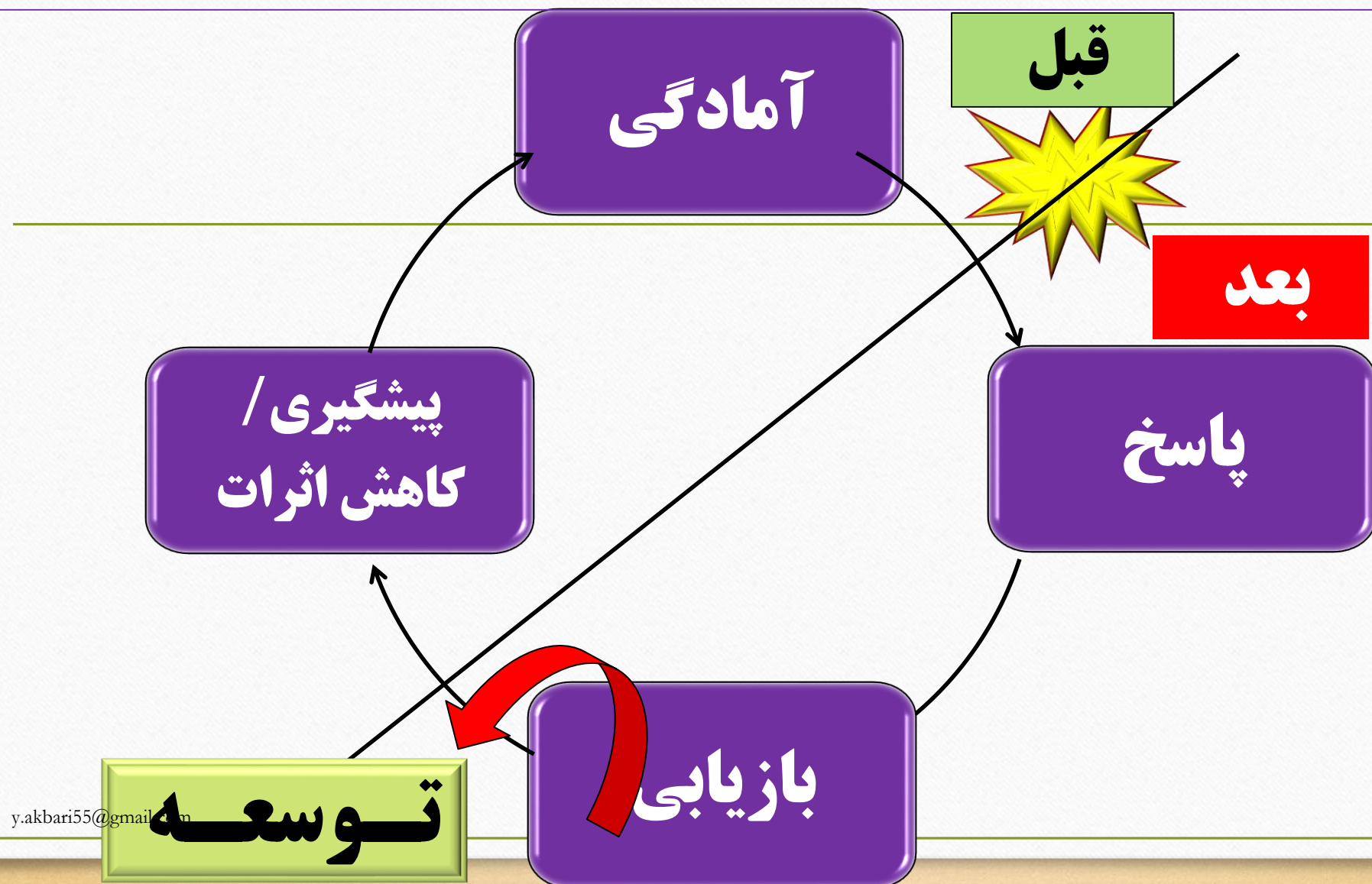

تئوری های مدیریت بلايا

تئوری‌های مدیریت بلایا

چرخه‌ی مدیریت خطر بلایا

اقدامات بین المللی

□ سال ۱۹۹۴: کنفرانس جهانی کاهش بلایای طبیعی (یو کوهامای ژاپن)

■ اولین گام ها پیرامون هشدار اولیه برداشته شد

■ شعار کنفرانس: "دستیابی به جهانی ایمن تر"

■ تعیین دهه کاهش خطر بلایا (۲۰۰۵ - ۱۹۹۵)

□ سال ۲۰۰۲: کنفرانس جهانی ژوهانسبورگ، با شعار "اعتلای جهانی به سوی توسعه تاب آور"

□ سال ۲۰۰۵: کنفرانس جهانی هیوگوی ژاپن

■ شعار کنفرانس: "تقویت ظرفیت و تاب آوری کشورها و جوامع در برابر بلایا"

■ چارچوب عملیاتی هیوگو برای کاهش اثرات بلایا (۲۰۱۵ - ۲۰۰۵)

اقدامات بین المللی

□ سال ۲۰۱۵: کنفرانس جهانی سندای

■ تدوین سند جارجوب کاهش خطر بلایا و نقشه راه کشورهای جهان (۲۰۱۵-۲۰۳۰)

■ **اولویت های مشخص شده در سند سندای:**

۱. شناخت و درک خطر بلایا
۲. تقویت حاکمیت خطر بلایا در تمامی سطوح
۳. سرمایه گذاری جهت افزایش تاب آوری
۴. افزایش سطح آمادگی جهت تأمین پاسخ مؤثر و بازیابی (بهتر از گذشته)

• توسعه سناریو

• تدوین برنامه آمادگی فوریت

• تدوین برنامه عملیاتی فوریت

• آموزش و تمرین

• پایش مخاطرات

• هشدار اولیه

مرحله آمادگی

مرحله پیشگیری و کاهش آثار

- شناخت مخاطرات
- ارزیابی خطر
- تهیه نقشه خطر منطقه
- تدوین سناریوهای محتمل

مرحله پاسخ

مرحله بازیابی

• ارزیابی موقعیت و آسیب ها

• انتقال منابع

• جستجو و نجات

• خدمات سلامت

• فرماندهی - هماهنگی

• توزیع اطلاعات

- ارزیابی مجدد آسیب ها
- بازسازی زیرساخت ها (آب، برق، گاز، مخابرات و ...)
- ادامه خدمات سلامت
- ارائه تجهیزات مکمل و حمایتی

y.akbari55@gmail.com

پیشگیری Prevention

❑ اقدامات صورت گرفته برای **جلوگیری از وقوع یک مخاطره** و یا مداخله به منظور **متوقف کردن روند** یک حادثه پس از وقوع برای حفاظت از حیات، اموال و دارایی‌ها و محیط زیست می‌باشد.

❖ پیشگیری می‌تواند شامل فعالیتهایی باشد که توسط اولین پاسخ‌گویان فوریت در مراحل اولیه وقوع یک حادثه برای کاهش آثار و عواقب مخاطرات صورت می‌گیرند.

کاهش آسیب Mitigation

□ اقدام‌هایی جهت **سازه‌ای**، **غیر سازه‌ای** و **عملکردی** که برای کاهش آثار ناگوار مخاطرات

راهنماهای اصلی:

- ارزیابی خطر
- کاهش خطر (کاهش آسیب پذیری سازه‌ای، غیر سازه‌ای)
- بیمه در برابر خطر

آمادگی

Preparedness

□ فرآیند آمادگی شامل طیف وسیعی از وظایف ویژه و فعالیت‌های لازم می‌باشد که **قبل از رخداد حوادث و مخاطرات** برای ساخت، حفظ و بهبود قابلیت‌های عملیاتی به‌منظور پیشگیری و محافظت در برابر آسیب‌ها، ارائه پاسخ مناسب به اثرات، و بازیابی ناشی از عوارض حوادث صورت می‌گیرند.

آمادگی Preparedness

❖ طراحی سامانه‌های هشدار دهنده

❖ برنامه‌ریزی برای تخلیه و جابجایی افراد

❖ ذخیره سازی آب و مواد غذایی

❖ ساخت سرپناه موقت

❖ ابداع استراتژی‌های مدیریتی

❖ آموزش و تمرین‌های مرتبط با فاز پاسخ و بازیابی

عوامل اصلی آمادگی ملی

چارچوب قانونی

سطح ملی

✓ سیاست ها

✓ راهنماها

✓ روش ها

سطح محلی

✓ برنامه ها

✓ منابع

✓ ساختار قدرت

سطح فردی

✓ دانش

✓ مهارت

✓ نگرش

پاسخ Response

❑ اقدامات کوتاه و بلند مدت که در حین و بعد از رخداد حوادث و بلایا برای پاسخ به اثرات مستقیم صورت می گیرند.

❖ اقداماتی برای حفظ جان انسان ها، محافظت از اموال و دارایی ها و برآورده نمودن نیازهای اولیه انسان ها می باشد.

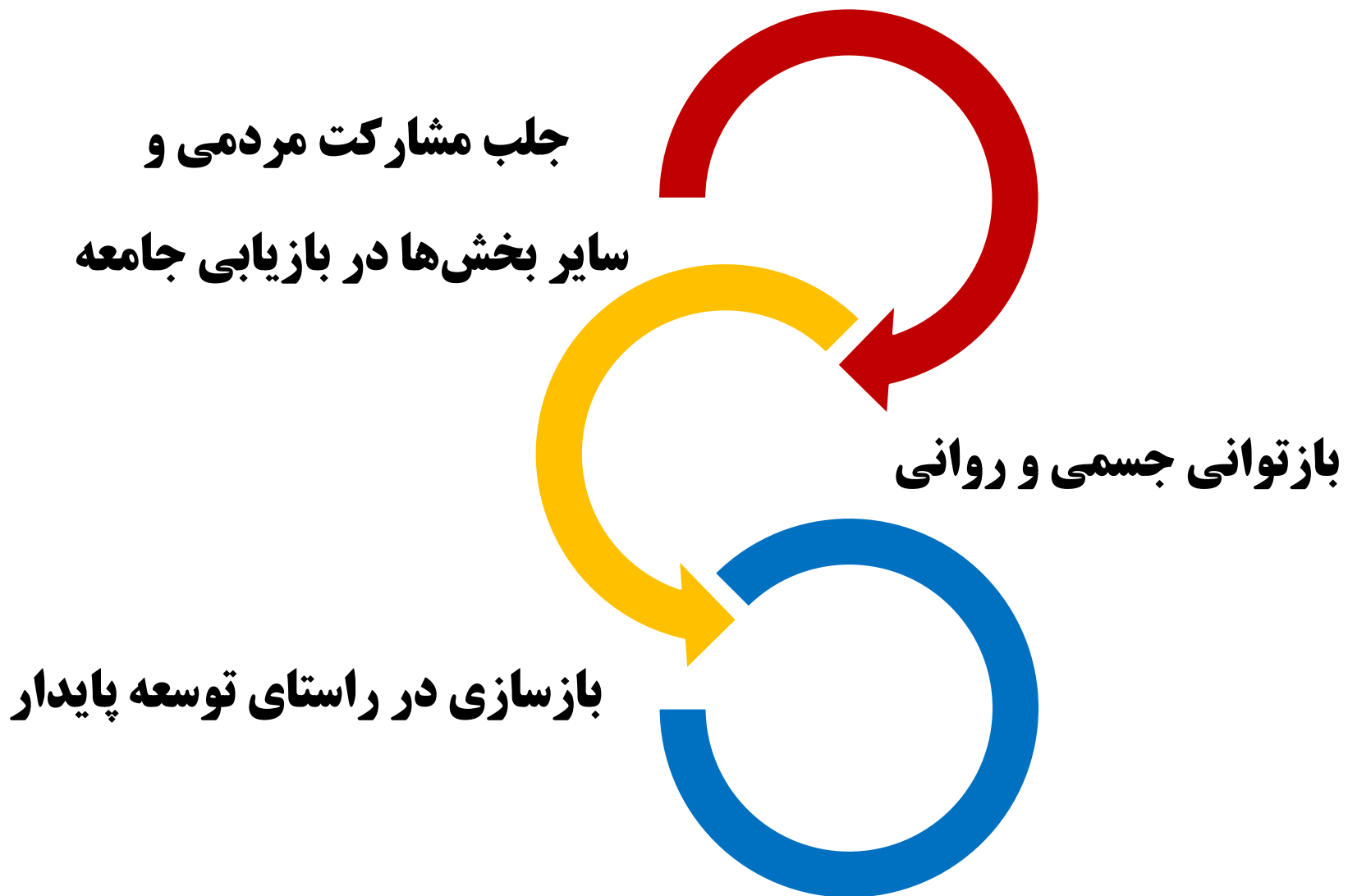
بازیابی Recovery

□ فرآیند بازیابی بلایا یکی از مراحل چرخه مدیریت خطر بلایا می باشد که از دو بخش **بازسازی** (Reconstruction) و **بازتوانی** (Rehabilitation) تشکیل شده است.

□ هدف اصلی در فرآیند بازیابی **باز گرداندن** کشورها، جوامع، خانواده ها و افراد متأثر به **وضعیتی** بهتر از قبل و **کاهش خطر مخاطره** در آینده می باشد

بازیابی Recovery

- ارزیابی مجدد آسیب‌ها
- بازسازی زیرساخت‌های حیاتی (آب، برق، گاز، مخابرات و ...)
- تعمیر یا بازسازی تسهیلات دولتی و منازل مسکونی
- ادامه ارائه خدمات سلامت
- ارائه تجهیزات مکمل و حمایتی

شورای عالی مدیریت بحران کشور

- به منظور ایجاد هماهنگی دستگاه‌ها و نهادهای وابسته به قوای سه گانه و تصویب ضوابط و مقررات حاکم بر مدیریت بحران در مراحل چهارگانه شورای عالی تشکیل گردید.
- شورای عالی مدیریت بحران به ریاست رئیس جمهور و با عضویت وزاری اطلاعات، کشور، اقتصاد و دارایی، و رئیس سازمان تشکیل می‌گردد.
- جلسات شورای عالی در غیاب رئیس جمهور با حضور وزیر کشور به عنوان قائم مقام تشکیل می‌گردد و مصوبات این شورا پس از تأیید رئیس جمهور لازم الاجراست.
- دبیرخانه شورا، در سازمان مدیریت بحران مستقر است.
- سازمان مدیریت بحران وابسته به وزارت کشور بوده و رئیس آن به پیشنهاد وزیر کشور و تأیید شورای عالی و با حکم وزیر منصوب می‌گردد.
- رده‌های سازمانی متناسب در استان‌ها و شهرستان‌ها به ترتیب زیر نظر استاندار و فرماندار تشکیل می‌شود.

زنجیره مدیریتی و هماهنگی مدیریت خطر کشور

شورای عالی مدیریت بحران کشور

شورای هماهنگی

سازمان مدیریت بحران

کارگروه سلامت

دبیرخانه کارگروه سلامت

کمیته ها

- ❑ کارگروه نیروهای مسلح ، امنیت و انتظامات (وزارت کشور – معاون امنیتی)
- ❑ کارگروه امداد و نجات و آموزش همگانی (هلال احمر – سازمان امداد و نجات)
- ❑ کارگروه تامین مسکن (بنیاد مسکن)
- ❑ کارگروه امور سیل و مخاطرات دریایی ، برق ، آب و فاضلاب (وزارت نیرو)
- ❑ کارگروه مخاطرات زلزله ، لغزش لایه های زمین ، ابنیه ساختمان و شهرسازی (وزارت مسکن و شهرسازی)
- ❑ کارگروه آموزش و اطلاع رسانی (سازمان صدا و سیما)
- ❑ کارگروه مخاطرات زیست محیطی (سازمان حفاظت محیط زیست)
- ❑ کارگروه مخابرات و ارتباطات (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)
- ❑ کارگروه خشکسالی ، سرمازدگی و مخاطرات کشاورزی (وزارت جهاد کشاورزی)
- ❑ کارگروه حمل و نقل ، بلایای جوی و طوفان (وزارت راه و ترابری)
- ❑ کارگروه تشکل های مردم نهاد (وزارت کشور – معاون اجتماعی)
- ❑ کارگروه بازسازی و بازتوانی ، تامین و توزیع ماشین آلات ، آوار برداری (وزارت کشور – معاون امور عمرانی)
- ❑ کارگروه سلامت (وزارت بهداشت)
- ❑ کارگروه تامین سوخت (وزارت نفت)

کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

■ معاون درمان؛ جانشین وزیر و رئیس کارگروه

■ معاون بهداشتی؛ رئیس کمیته بهداشت

■ معاون توسعه مدیریت و منابع؛ رئیس کمیته پشتیبانی

■ معاون آموزشی؛ رئیس کمیته آموزش

■ معاون غذا و دارو؛ رئیس کمیته غذا و دارو

■ معاون تحقیقات و فناوری؛ رئیس کمیته پژوهشی

■ رؤسای دانشگاه علوم بهزیستی و سازمان بهزیستی؛ رئیس کمیته بازتوانی و توانبخشی

■ رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی؛ دبیر کارگروه بهداشت و درمان در حوادث غیرمترقبه

■ فرد متخصص در حوزه حوادث و بلایا؛ رئیس دبیرخانه

کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

کارگروه سلامت در حوادث غیرمترقبه

دیرخانه کارگروه

کمیته بهداشت

کمیته
درمان

توانبخشی

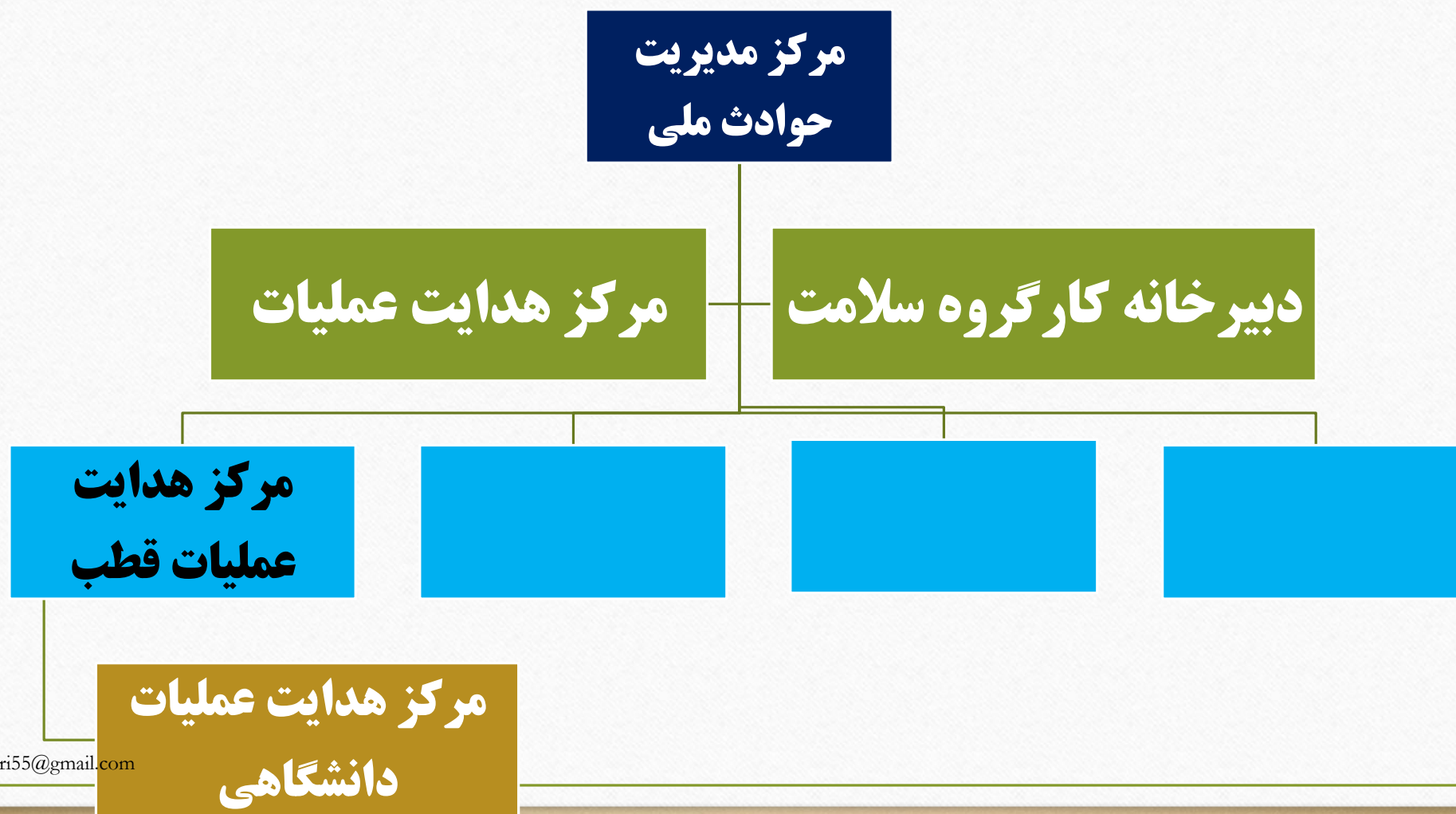
پژوهش

غذا و دارو

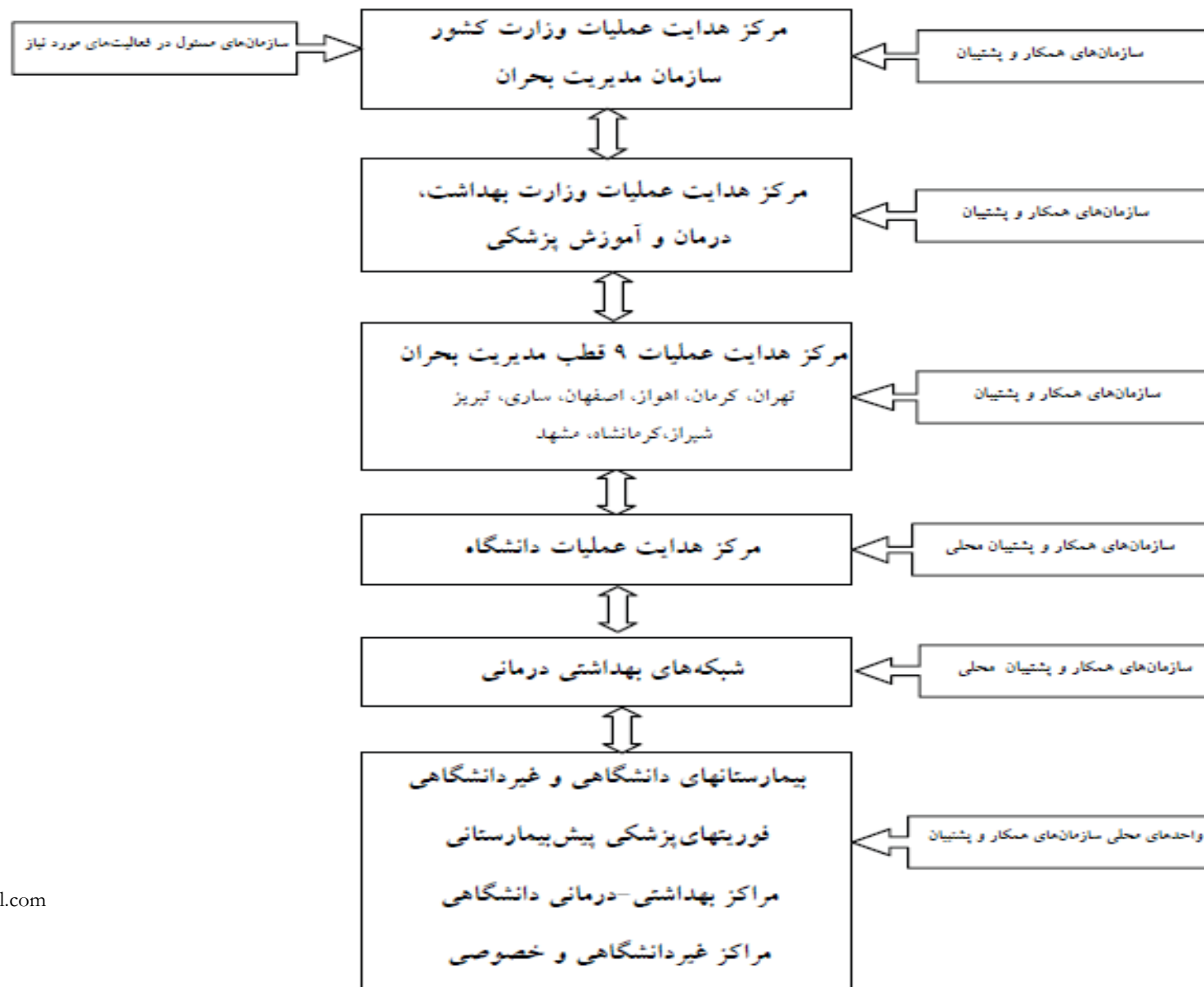
پشتیبانی

کمیته
آموزش

زنجیره هماهنگی و مدیریت کارگروه سلامت

تشریح ساختار کلان مدیریت بحران در کشور در حوزه سلامت

دستگاه‌های همکار

- نماینده جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
- نماینده بسیج جامعه پزشکی
- نماینده اصناف خصوصی مرتبط با نظام سلامت به تشخیص رئیس کارگروه
- نماینده معاونت درمان سازمان تامین اجتماعی
- نماینده ستاد کل بهداری نیروهای مسلح
- نماینده وزارت جهاد کشاورزی
- نماینده سازمان بهزیستی
- نماینده سازمان نظام پزشکی
- نماینده سازمان نظام پرستاری
- نماینده سازمان انتقال خون

شرح وظایف تخصصی کارگروه سلامت

- آموزش مردم و کارکنان
- تربیت نیروی متخصص
- تریاژ و تخلیه
- خدمات پیش بیمارستانی
- تخلیه بیمارستان‌ها و تسهیلات سلامت
- خدمات بیمارستانی
- بهداشت محیط
- بهداشت خانواده و بهداشت باروری
- نظارت بر بهداشت مواد خوراکی و آشامیدنی
- پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها
- ارزیابی و نظارت بر تغذیه
- خدمات توانبخشی
- بهداشت روان

نقشه راه کارگروه سلامت در حوادث غیر مترقبه

- ❑ تشکیل کارگروه بهداشت، درمان و توانبخشی در حوادث غیرمترقبه و پدافند غیر عامل دانشگاهی بر اساس دستورالعمل و صدور ابلاغ ها
- ❑ تدوین نقشه خطرپذیری منطقه تحت پوشش دانشگاه بر اساس الگوی ابلاغی دبیرخانه و با استفاده از ابزارهای ملی
- ❑ تدوین سناریوهای مرتبط بر اساس نتایج تحلیل خطر
- ❑ تدوین و راه اندازی سامانه هشدار اولیه بر اساس الگوی ابلاغی
- ❑ طراحی، راه اندازی و فعال سازی مراکز هدایت عملیات دانشگاهی بر اساس الگوی ابلاغی
- ❑ تدوین برنامه های پیشگیری، کاهش خطر، آمادگی، پاسخ، برنامه عملیاتی، برنامه بازتوانی و بازسازی حوزه سلامت بر اساس الگوی ابلاغی دبیرخانه
- ❑ کسب و ارتقای آمادگی لازم جهت مقابله با تهدیدات تسلیحات شیمیایی، بیولوژیک، سلاح های هسته ای و رادیولوژیک؛ روش های اطلاع از تهدیدات، کاهش آسیب، تشخیص و شناسایی عوامل و سیستم های حفاظت فردی و جمعی
- ❑ کسب آمادگی کامل سیستم بهداشتی درمانی جهت ارائه خدمات در صورت وقوع تهدید (حفاظت، پیشگیری، تشخیص، درمان و رفع آلودگی)
- ❑ ارتقا توانمندی و پاسخ گویی به نیازهای آزمایشگاهی نظام سلامت کشور
- ❑ شناسایی مراکز حیاتی، حساس و مهم مرتبط با حوزه سلامت
- ❑ تدوین سند جامع پدافند دانشگاهی بر اساس اسناد بالادستی تدوین شده
- ❑ تدوین شرح وظایف کلیه افراد درگیر در چرخه مدیریت حوادث خصوصا پاسخ
- ❑ آموزش برنامه و شرح وظایف به کلیه افراد درگیر
- ❑ توسعه آموزش و پژوهش و تربیت نیروی انسانی در حوزه پدافند
- ❑ ارتقا و حمایت از پژوهش های مرتبط بر اساس اولویت های ملی و محلی
- ❑ طراحی سامانه مدیریت پاسخ به حادثه در سطح ستاد دانشگاه و سامانه فرماندهی حادثه در سطح ستاد دانشگاه و مراکز بهداشتی و درمانی
- ❑ برنامه ریزی جهت انجام تمرین برنامه های تدوین شده بصورت دوره ای (دور میزی و عملیاتی) با هماهنگی دبیرخانه مرکزی
- ❑ بازیابی برنامه بر اساس تجارب حاصل از تمرین

خدا قوت
تشکر از توجه همه عزیزان

E. Mail: y.akbari55@gmail.com

Mobil Number: [+98-9120969751](tel:+98-9120969751)

Yusuf Akbari Shahrestanaki

EMT- Paramedic

M.S. in critical care nursing

PhD Candidate of Health in Emergency & Disaster

University of Social Welfare & Rehabilitation- Iran, Tehran